

**VANHAN VAASAN SAIRAALA
GAMLA VASA SJUKHUS**

TOIMINTAKERTOMUS 2020

SISÄLLYS

1. JOHDON KATSAUS	3
2. TULOKSELLISUUS	4
3. VAIKUTTAVUUS	4
4. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	6
4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS	7
4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS	7
4.3 MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS	9
4.4 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS 2018–2020	10
5. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	11
5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET	11
5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU	12
6. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	19
7. TILINPÄÄTÖSANALYYSI	26
7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE	26
7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	26
7.3 TUOTTO- JA KULURAKENNE	26
7.4 TASE	26
8. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	26
9. ARVIOINTIEN TULOKSET	28
10. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	28
ALLEKIRJOITUKSET	29

Toimintakertomuksen liitteet:

Liite 1, Tuotto- ja kululaskelma

Liite 2, Kustannusvastaavuuslaskelma, maksullinen toiminta

Liite 3, Kustannusvastaavuuslaskelma, maksuton toiminta

Liite 4, Psykkisen tilan arviointi ns. GAF-asteikko

Liite 5, Hoitopäivien jakaantuminen statuksen ja hoitopäivähinnan mukaan

Liite 6, Vanhan Vaasan sairaalan julkaisutoiminta 2020

Liite 7, Sisäisen valvonnan arviointikysely

Liite 8, Suppea coso erm -sisäisen arvioinnin kysely

1. JOHDON KATSAUS

Vanhan Vaasan sairaalassa tuotetaan valtakunnallisesti oikeuspsykiatriasta erityistason palvelua ja mielentilatutkimuksia. Sairaala toimii ensisijaisesti oikeuspsykiatristen hoitojen aloituspaikkana ja osana tämän potilasryhmän kokonaishoitoa. Sairaanhoidopiirin esityksestä sairaalaan voidaan ottaa hoidettavaksi mielisairaita ja muita mielenterveydenhäiriöitä potevia henkilöitä, joiden hoitaminen on erityisen vaarallista, erityisen vaikeaa tai joiden hoidon järjestäminen ei ole muualla tarkoituksenmukaista. Tulosoikeuspsykiatriamme vastaa THL:n valtion palvelut -osasto. Turun ja Helsingin yliopiston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti sairaalassa on voitu suorittaa psykiatrian ja oikeuspsykiatrian erikoislääkärin tutkimukseen vaadittavia erikoistumisopintoja, ja toimintakertomusvuonna sairaalan lääkäritilanne onkin ollut hyvä. Lisäksi sairaala osallistuu koulutustutkimukseen eri oppilaitosten kanssa ja eri ammattiryhmien opintoihin liittyen.

Sairaalan palvelujen kysyntä on jatkunut vahvana ja sairaansijat ovat varsin täynnä. Yksittäisten, erittäin vaikeahoitoisten ja haastavien potilaiden määrä on vaikuttanut olevan kasvussa, mikä on sitonut paljon henkilöstöresursseja ja on osaltaan korostanut potilasta ja työturvallisuuteen sekä henkilökunnan työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin panostamisen merkitystä. Vanhan Vaasan sairaalan johtokunnan tilaama työpaikkaselvitys sairaalan henkilökunnan työhyvinvointiin ja johtamiseen liittyen toteutettiin syksyllä 2020 ja loppuraportti siitä annettiin tammikuussa 2021.

Koronapandemian rantautuminen Suomeenkin vaikutti voimakkaasti myös Vanhan Vaasan sairaalan toimintaan maaliskuusta 2020 lähtien vaatien nopeita toimenpiteitä sekä runsaasti toimintojen ja tilaratkaisujen uudelleen suunnittelua. Tämä uusi, potilasta ja työturvallisuutta vakavasti vaarantava pandemiatilanne vaati ylimääräisiä taloudellisia ja henkilöstöresursseja, toimintojen sopeuttamista tartuntatautilanteeseen sekä laaja-alaista tartuntatautilain mukaista yhteistyötä eri toimijoihin.

Vanhan Vaasan sairaalan tilatarve- ja uudisrakennusratkaisujen suunnittelua varten perustettiin Tulevaisuus-työryhmä ja yhdessä Senaattikiinteistön kanssa käynnistettiin hankesuunnitteluun ja pitkän tähtäimen kiinteistöjen kunnossapito-, remontointi- ja tilankäyttösuunnitteluun tähtäävä Tiekartta-projekti, joka toteutettiin mm. yhteisenä työpajana. Tämä työ jatkuu edelleen tulevana vuonna.

Sairaalaan tulleet potilaat ja sairaalasta lähteneet potilaat v. 2018–2020

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat			Vaaralliset ja vaikeahoitoiset potilaat		
	Tulleet	Lähteneet	Muutos	Tulleet	Lähteneet	Muutos
2018	7	8	-1	9	6	3
2019	17	10	7	8	14	-6
2020	10	11	-1	9	14	-5

Tarkasteluvuoden lopussa sairaalassa oli oikeuspsykiatrisia potilaita 77 (78 vuonna 2019) ja vaarallisia ja vaikeahoitoisia potilaita 68 (73 vuonna 2019). Mielentilatutkittavia oli vuoden lopussa neljä.

Ulkomaisen, ilman kotipaikkakuntaa olevan potilaan hoitovuorokaudet sisältyvät tehokkuutta ja taloudellisuutta käsitteleviin lukuihin. Vuonna 2019 lisätalousarvioehdo-

tus IV:ssä myönnettiin kaksivuotinen rahoitus ulkomaisten, ilman kotipaikkakuntaa olevien potilaiden hoitopäivien kustannusten kattamiseen. Tällä määrärahalla katettiin vuonna 2020 yhden ulkomaisen potilaan koko vuoden hoitopäiväkustannukset. Ulkomaisen, ilman kotikuntaa olevan potilaan hoitopäivärahoitus on nyt saanut ratkaisun pysyvästi ja se on huomioitu valtion mielisairaaloitten toimintamenomomentissa.

2. TULOKSELLISUUS

	Mittari	To- teuma 2018	To- teuma 2019	Tavoite 2020	Ennuste 2020	Toteuma 2020
Henkilötyö *	Htv	289	308	307	313	314
Sairauspoissaolot	virasto- työpv/htv	19	14	- 10 %	13	13
Työtapaturmat	lkm	15	19	0	23	31
Lääkkeenantovirheet tapahtui	kpl	43	42	0	25	58
Lääkkeenantovirheet läheltä piti	kpl	43	38	35	30	42
Huone- ja leposide-eristys	osuus hoitopäi- vistä	3,65	3,95	4,00	3,00	2,54
Tuottavuus	Suoritteet / htv	184	178	173	170	170
Taloudellisuus	Eur / suoritteet	386	408	421	433	433
Käyttöaste	%	93,38	96,29	93,45	93,44	93,48
Suoritteet	Lasketut hoi- topäivät	52 580	54 477	53 015	52 861	53 029
mielentilatutkimus		1 551	1 883	1 515	1 581	1 547
oikeuspsykiatriset		20 503	22 872	22 465	23 552	23 666
muut vaikeahoitoiset		21 205	21 466	21 895	18 815	18 915
uudet vaikeahoitoiset		2 333	1 613	878	1 662	1 661
erittäin vaikeahoitoiset		2 523	2 756	2 197	4 049	4 042
kuntoutusosasto		4 465	3 887	4 065	3 202	3 198
Mielentilatutkimukset	kpl	21	30	25	25	21

*näistä yhteisrahoitt. toim. 2,25 htv 2017, 2,1 htv 2019, 2,1 htv 2020

3. VAIKUTTAVUUS

Sairaalan tavoitteena on palvella asiakkaita molemmilla kotimaisilla kielillä sekä tarjota hoito- ja mielentilatutkimuspaikkoja maanlaajuisesti. Vanhan Vaasan sairaalasta psykiatrisia sairaanhoitopalveluja vuoden 2020 aikana osti noin 19 sairaanhoitopiiriä

Mielentilatutkimuksia laadittiin maassamme vuonna 2020 yhteensä 107 kpl, joista Vanhan Vaasan sairaalassa 21 (lisäksi yksi tutkittava odotti THL:n päätöstä). Tämä tarkoittaa, että sairaalan osuus kaikista mielentilatutkimuksista vuonna 2020 oli n. 20 % (vastaavasti vuonna 2019 osuus oli 29 % ja 25 % vuonna 2018).

Naisten osuus potilaista ei ole tarkastelujakson aikana oleellisesti muuttunut. Tilinpäätöshetkellä sairaalassa oli hoidossa yhteensä 30 naista. Tarkasteluvuonna Suomessa tehdystä 15:stä naisille laaditusta mielentilatutkimuksesta Vanhan Vaasan sairaalassa tehtiin neljä. Vuonna 2019 vastaava suhde oli neljä 19:stä ja vuonna 2018 kuusi kymmenestä.

Naispotilaita hoidetaan yhdellä naisten suljetulla vastaanotto- ja tutkimusosastollasekä kolmella sekaosastolla, joista kaksi on suljettuja kuntoutusosastoja ja yksi sairaalan pi-

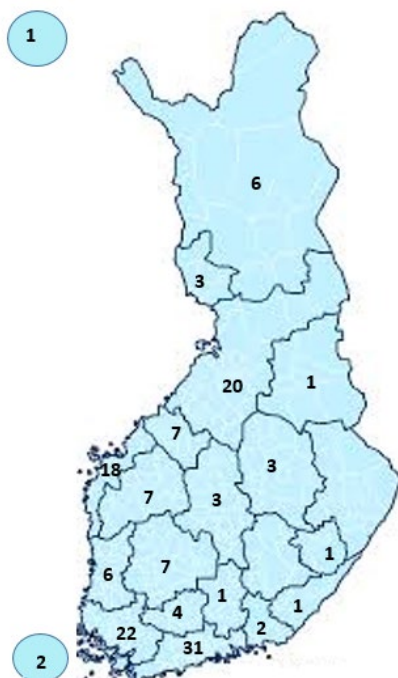
simmälle kuntoutuneille potilaille tarkoitettu avo-osasto. Erityisesti hyvin vaikeahoitoisten naispotilaiden hoito on ollut erittäin kuormittavaa ja on vaatinut paljon henkilöstöresursseja, koska useammalle potilaalle on ollut välttämätöntä järjestää pitkäaikaista hoitajan välittömässä valvonnassa tapahtuvaa vierihoitoa. Tässä yhteydessä on myös käynyt ilmeiseksi, että erilaisten hoitoa ja potilasturvallisuutta lisäävien rakenteellisten ratkaisujen, mm. turvasolutyypipisten hoitoympäristöjen tarve on huomioitava esim. uudisrakentamista suunnitellessa.

Naisten prosentuaalinen osuus potilaista v. 2018–2020

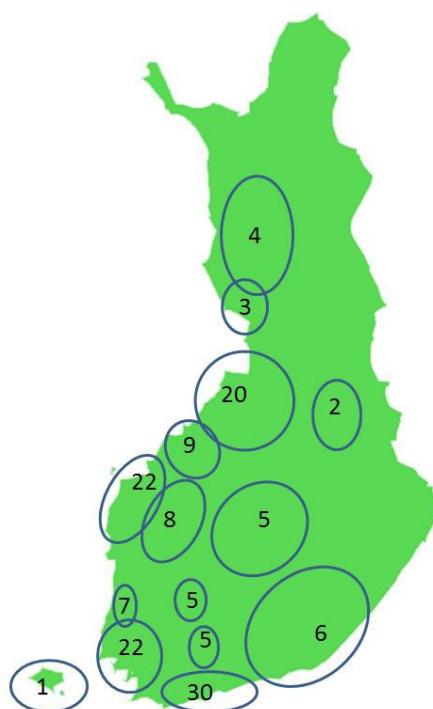
	2018		2019		2020	
	lkm	Naisia %	lkm	Naisia %	lkm	Naisia %
Oikeuspsykiatriset potilaat	71	16,9	78	16,7	77	13,0
Vaaralliset ja vaikeahoitoiset sekä vapaaehtoishoidossa olevat potilaat	79	25,3	73	27,4	68	29,4

31.12.2020 hoidossa olleista potilaista äidinkielenään suomea puhuvia oli 91,0 %, ruotsia 5,5 % ja muita kieliä 3,4 %. Suhde on pysynyt viime vuosina lähes muuttumattomana.

Potilaat sairaanhoitopiireittäin 31.12.2020 ja kotipaikkakunnittain 31.12.2019

31.12.2020

31.12.2019

Yllä olevista kartoista nähdään sairaalassa olevien potilaiden kotipaikkakunnat. Lukumääräisesti eniten potilaita on Etelä-Suomesta, lounais- ja länsirannikolta sekä Oulun seudulta. Ulkomainen, ilman kotipaikkakuntaa oleva potilas on vuoden 2020 kartassa merkitty vasempaan yläkulmaan. Vuodelle 2020 esitystapaa on muutettu.

4. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Sairaalan käyttöaste oli tarkasteluvuonna 93,48 %, kun tavoitteeksi asetettiin 93,45 %.

Suoritteiden määrä = laskutetut hoitopäivät + mielentilatutkimuspäivät

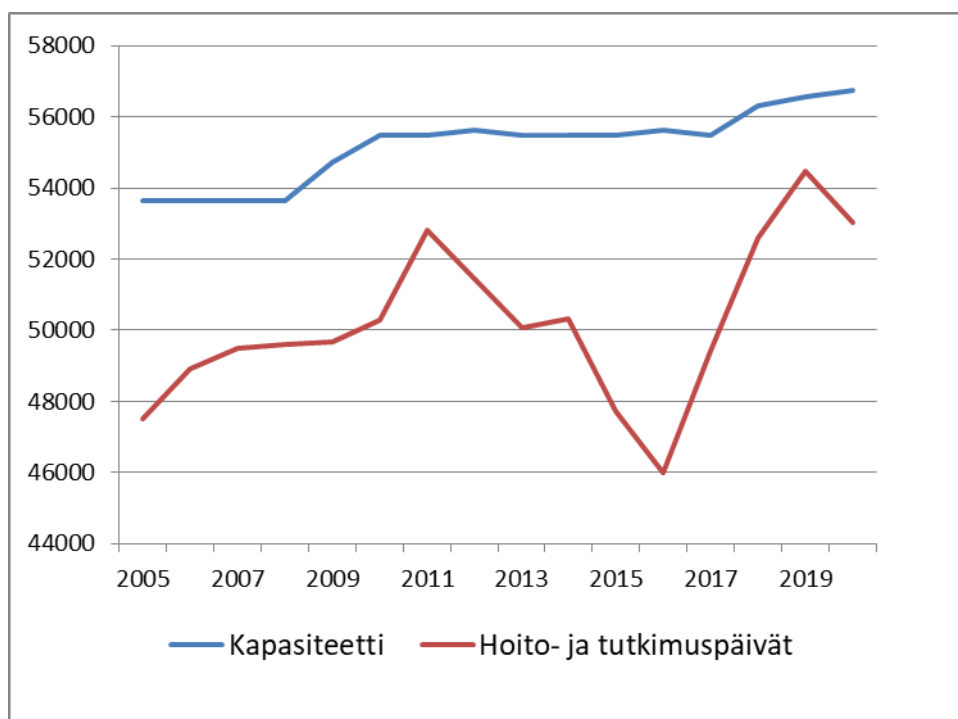
Kapasiteetti = sairaansijojen kokonaismäärä x kalenteripäivät

$$\text{Käyttöaste} = \frac{\text{Suoritteiden määrä}}{\text{Kapasiteetti}}$$

Käyttöaste v. 2018–2020

Vuosi	Suoritteet toteuma	Kapasiteetti	Käyttöaste tavoite %	Käyttöaste toteuma %	Muutos ed.vuoteen
2018	52 580	56 305	90,13	93,38	4,82 %
2019	54 477	56 575	93,38	96,29	3,11 %
2020	53 029	56 730	93,45	93,48	0,10 %

Sairaalan kapasiteetti ja toteutuneet hoito- ja tutkimuspäivät v. 2005–2020

4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS

Maksullinen toiminta

Sairaalan tuottavuutta mitataan tuotettujen suoritteiden ja henkilötövuosien suhteella.

$$\text{Tuottavuus} = \frac{\text{Suoritteiden määrä}}{\text{Henkilötövuodet}}$$

Tuottavuus v. 2018–2020

Vuosi	Suoritteet	Henkilötövuodet	Tuottavuustavoite /htv	Tuottavuus	Muutos-%
2018	52 647	286,5	182,11	183,75	-1,82
2019	54 477	306,3	172,00	177,86	-3,21
2020	53 029	311,9	173,25	170,02	-4,41

Henkilötövuosia kertyi sairaalassa kaikkiaan 314; maksulliseen toimintaan 311,9 htv ja yhteisrahoitteiseen toimintaan 2,1 htv.

4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Maksullinen toiminta

Maksullisen toiminnan yksikkökustannukset (taloudellisuus) on laskettu käyttäen kaavaa:

$$\text{Taloudellisuus} = \frac{\text{Kokonaiskustannukset}}{\text{laskutetut hoitopäivät} + \text{mielentilatutkimuspäivät}}$$

Maksulliseen toimintaan verrattavan toiminnan kokonaiskustannukset nousivat 3,5 % verrattuna aiempaan vuoteen. Henkilöstökustannuksia ja hankintoja lisäsi pandemiaan varautuminen, mutta matkustus- ja koulutuskustannukset puolestaan pienenivät. Nettovaikutus näille pandemiasta aiheutuneille kustannusvaikutuksille oli n 300 th€ ja siihen saatiin rahoitus valtion mielisairaaloiden toimintamenomomentille myönnetystä erillisrahasta. Samoin alla olevassa taulukossa on kustannuksissa mukana ulkomaisen potilaan hoidosta aiheutuneet kustannukset, vaikka ne katettiin mielisairaaloiden toimintamenomomentille myönnetystä kaksivuotisesta määrärahasta (2019 myönnetty). Luvut ovat tässä mukana hoidon kustannusten selvittämisen vuoksi. Seuraavassa kappaleessa maksullisen toiminnan kustannusvastaavuustaulussa ne on poistettu.

Taloudellisuus v. 2018–2020

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2018	20 316 048	52 647	396,03	385,89	5,39 %
2019	22 223 549	54 477	394,00	407,94	5,71 %
2020	22 999 603	53 029	420,79	433,72	6,32 %

Taloudellisuus v. 2018–2020, sairaanhoito

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2018	19 555 378	51 096	391,92	382,72	5,46 %
2019	21 314 794	52 594	391,92	405,27	5,89 %
2020	22 234 033	51 482	416,17	431,88	6,57 %

Taloudellisuus v. 2018–2020, mielentilatutkimus

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2018	760 670	1 551	475,00	490,44	-0,48 %
2019	908 755	1 883	487,00	482,61	-1,60 %
2020	765 570	1 547	487,00	494,87	2,54 %

Mielentilatutkimuksen hinta vuonna 2020 oli 487 €/pv. Tutkimuspäivän keskimääräiseksi hinnaksi muodostui 494,87 €/pv. Tutkimuspäiviä laskutettiin yhteensä 1 547 kpl. Tutkimuksia valmistui vuoden aikana yhteensä 21 kpl, Keskimääräinen tutkimusaika oli 64 pv. Hoitopäivien jakaantuminen statuksen ja hoitopäivähinnan mukaan esitetään liitteessä 5.

4.3 MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

	2018 toteuma	2019 toteuma	2020 tavoite	2020 toteuma	Muutos- %
TUOTOT					
Maksullisen toiminnan tuotot					
- maksullisen toiminnan myyntituotot	20224	21476	22170	22608	5,3
- maksullisen toiminnan muut tuotot	193	211	165	206	-2,4
Tuotot yhteensä	20417	21687	22335	22814	5,2
KUSTANNUKSET					
maksullisen toiminnan erilliskustannukset					
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1629	1671	1764	1741	4,2
- henkilöstökustannukset	15243	16880	16748	17372	2,9
- vuokrat	1659	1728	1701	1696	-1,9
- palvelujen ostot	1428	1583	1689	1531	-3,3
- muut erilliskustannukset	261	294	283	140	-52,3
erilliskustannukset yhteensä	20 220	22 156	22 185	22 480	1,5
KÄYTTÖJÄÄMÄ	197	-469	150	334	-171,3
Ulkom. pot. hoidon kust. yhteisrahoitteiseen toimintaan		192			
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista tukitoimintojen kustannukset					
- poistot	61	30	45	49	63,0
- korot	0	1	78	34	
Osuus THL:n kustannuksista	44	47	0	0	-99,2
Yhteisrahoitteisen osuus yhteiskustannuksista	-10	-10	0	0	-100,0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	95	67	123	83	23,6
Kokonaiskustannukset yhteensä	20 315	22 032	22 308	22 563	2,4
YLIJÄÄMÄ(+)/ALIJÄÄMÄ(-)	92	-354	27	251	-170,7
Kustannusvastaavuus %	100,50	98,44	100,12	101,11	2,7

Vuoden tulos oli noin 251 000 € ylijäämäinen.

4.4 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS 2018–2020

Tieteellinen tutkimus v. 2018–2020

Tutkimusprojektit	Kustannukset 2018	Kustannukset 2019	Kustannukset 2020 Tavoite	Kustannukset 2020 Toteuma
Perhesurmatutkimus sekä Toistuva lapsensurma - tutkimus	6 864	6 393		6 260
After care -projekti	1 510	1 730	10 000	
Naisten väkivaltaisuuden erityispiirteet				
Eristämisen ja pakkotoimien käyttö psykiatriassa			10 000	
Psykopatiahanke			10 000	
COST	11 741			6 198
Filicidit			25 000	
EviPRG				
Nuorten väkivalta, vaarallisuuden arvionti ja hoito	32 805	16 304	70 000	19 925
Aivojen MRI				
Impulsiivisen väkivallan arvioiminen	31 036	20 254	25 000	12 519
Muu tutkimus	85 636	98 989	85 000	129 360
Start	24 689	11 612		21 018
Orlistaattitutkimus				
Psykiatrinen hoito historiallisessa perspektiivissä				
Geneettiset, biologiset ja psykologiset muuttujat väkivaltaisen käyttäytymisen taustalla: Mielentilatutkittujen väkivaltarikollisten ennuste ja uusin-tarikollisuus	56 620	122 034	45 000	52 788
Alentunut syyntakeisuus	13 039	2 241	15 000	1 680
Osaston ilmapiiri ja eristämiskokemukset kah-dessa eurooppalaisessa maassa				
Koulusurmatutkimus		8 210	15 000	1 072
Defusingitutkimus		7 234		303
Maksuttoman toiminnan osuus maksullisen yh-teiskustannuksista	10 000	10 000		
<i>Tutkimus yhteensä</i>	263 938	295 000	310 000	251 122

Vuosi	Budjetti- rahoitus (tiet.tutk.)	Valtion tutkimusrahoi- tus (ERVA -rahoitus)	Maksuttoman toi- minnan kokonais- kustannukset (tiet.tutk.)	Muutos ed.vuoteen %
2018	257 437	6 501	263 938	-13,20
2019	295 000	17 770	323 124	22,42
2020	394 763	17 150	270 514	-16,28

Tieteellistä tutkimusta rahoitettiin 265 883 euroa momentilta 4.19.33.01.04 ja 128 880 euroa momentilta 33.01.04. Rahoitus on kaksivuotinen; momentilta 33.01.04 jäi seuraavalle tutkimuskaudelle 128 880 €

ERVA-rahoitusta sairaala sai 9 350 € tutkimukseen ”Vakavien mielenterveyshäiriöiden kulku ja yhteiskuntaintegraatio elämänkaaren eri vaiheissa” (Riittakerttu Kaltiala) ja 4 000 € tutkimukseen ”Miten oikeuspsykiatrinen syyntakeisuus määräytyy” (Mika Rautanen). Sairaallalle myöhemmin jaettavaksi myönnettiin 3 800 €.

Sairaalan julkaisut vuonna 2020 ovat liitteessä 6.

5. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET

Käyttöaste on kuvattuna luvussa neljä. Suoritteiden määrä ylitti tavoitteen uusien vaikeahoitoisten hoitopäivissä ja erityisvaikeahoitoisten potilaiden hoitopäivissä.

Suoritteet maksuluokittain 2018–2020, vrk

	Kuntou- tus- osasto	Muut vaikea- hoi- toiset	Uudet vaikea- hoi- toiset	Oikeus- psy- kiatriset	Erityis- vai- keahoi- toiset	Hoito- vuoro- kaudet Yhteensä	Mielen- tilatutki- mus
Toteuma 2018	4 465	21 205	2 333	20 570	2 523	51 096	1 551
Toteuma 2019	3 887	21 466	1 613	22 872	2 756	52 594	1 883
Budjetti 2020	4 065	21 895	878	22 465	2 197	51 500	1 515
Toteuma 2020	3 198	18 915	1 661	23 666	4 042	51 482	1 547

Vuoden 2019 oikeuspsykiatriseen maksuluokkaan sisältyy 513 vrk ulkomaisen potilaan hoitopäiviä, joiden kulut rahoitettiin LtäeIV:stä. Vuonna 2020 näitä hoitopäiviä oli 365.

Valmistuneet mielentilatutkimukset v. 2018–2020

Mielentilatutkimukset	2020	2019	2018
Lukumäärä	21	30	21
Keskimääräinen tutkimusaika, vrk	64	59	58
Keskimääräinen odotusaika mielentilatutkimukseen, vrk			
THL:n lähetteen saapumisesta	78	41	44
Paikkalupauksesta	24	29	27
Oikeuden päätöksestä	118	68	73

Vuoden aikana valmistui 21 mielentilatutkimusta. Lisäksi 1 tutkittava odotti THL:n päätöstä vuodenvaihteessa. Tämä tilastoituu vuodelle 2021.

Keskimääräiset odotusajat mielentilatutkimukseen sisältää myös kesken olevien mielentilatutkimusten odotusajat. Sairaalaan määrättiin hoitoon kahdeksan mielentilatutkimuksessa ollutta.

5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

Potilaat, keskimääräiset hoitoajat ja toimintakyky

Potilaiden keskimääräinen hoitoaika oli oikeuspsykiatrisilla potilailla pidempi kuin vaarallisilla ja vaikeahoitoisilla potilailla. Heidän hoitoaikaansa sisältyy myös mielentilatutkimusaika, jos tutkimus on tehty Vanhan Vaasan sairaalassa.

31.12. hoidossa olevien potilaiden senhetkiset keskimääräiset hoitoajat eivät ole paljon muuttuneet tarkastelujaksolla.

	2018				2019				2020			
	lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto		
		v	kk	pv		v	kk	pv		v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat*	64	7	9	2	68	7	11	9	68	8	1	18
Oikeuspsykiatriset potilaat	71	7		17	78	7			77	7	3	2
Vaikeahoitoiset potilaat*	70	6	8		66	7	4		59	8		
Vaikeahoitoiset potilaat	79	5	11	20	73	6	8	4	68	7		

*Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielentilatutkimusaika

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräiset hoitoajat

	2018				2019				2020			
	lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto		
		v	kk	pv		v	kk	pv		v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat*	8	7	4	7	6	5	3	22	10	6	11	17
Oikeuspsykiatriset potilaat					10	3	4	11	11	6	4	21
Vaikeahoitoiset potilaat*	3	4		18	11	5	2	15	14	5	7	11
Vaikeahoitoiset potilaat	6	2	5	8	14	4	2	27				

* Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielenti latukimusaika

Oikeuspsykiatristen ja vaikeahoitoisten potilaiden jakautuminen toimintakykyluokkiin kunkin vuoden viimeisen päivän mukaan 2018–2020

GAF-asteikko	Tasomääritys	Oikeuspsykiatriset potilaat %			Vaikeahoitoiset potilaat %		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
01–10	Tarvitsee jatkuvaa valvontaa	1,4	0,0	0,0	19,0	17,8	14,7
11–20	Tarvitsee valvontaa	19,7	21,8	19,5	32,9	31,5	26,5
21–30	Toimintakyvyn lähes kaikilla elämän alueilla	52,1	47,4	54,5	35,4	39,7	48,5
31–40	Huomattavaa toiminnan tason huonontumista	16,9	21,8	24,7	8,9	8,2	7,4
41–50	Vakavia oireita	9,9	5,1	1,3	3,8	2,7	2,9
51–60	Kohtalaisia oireita	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0
61–100	Lievistä oireista oireettomuuteen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei arviota		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä		71	78	77	79	73	68
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2020	26,6			20,5		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2019	28,2			20,4		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2018	26,7			20,3		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2020	21,0			15,8		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2019	20,2			15,0		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2018	20,5			15,6		

Sairaalassa kaikkien kolmen tarkasteluvuoden aikana olleen 55 oikeuspsykiatrisen potilaan ja 51 vaikeahoitoisen potilaan keskimääräisen toimintakyvyn kehitys tuloarviosta nykyarvioon.

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat keskimääräinen GAF		Vaikeahoitoiset potilaat keskimääräinen GAF	
	tulo	nyky	tulo	nyky
2018	19,1	24,5	15,1	18,8
2019	19,1	25,7	15,1	19,8
2020	19,1	27,1	15,1	21,5

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräiset toimintakykyarviot

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat keskimääräinen GAF		Vaikeahoitoiset potilaat keskimääräinen GAF	
	tulo	lähtö	tulo	lähtö
2018	16,9	37,6	20,5	27,3
2019	29,5	33,1	17,6	30,4
2020	22,5	37,1	14,7	29,0

Väkivaltaan liittyvät haattatapahtumat (HaiPro) 2018–2020

	Väkivaltatapahtumien lukumäärä yhteensä			Läheltä piti			Tapahtui		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Potilas	39	53	49	10	20	11	29	33	38
Henkilö- kunta	448	443	138	380	304	89	69	139	49
Yhteensä	487	496	187	390	324	100	98	172	87

Sairaalan tavoitteena on vähentää väkivaltatapahtumien kokonaismäärää ja ehkäistä erityisesti vakavia henkilövahinkoja turvallisen hoito- ja työyhteisön luomiseksi. Sairaalassa järjestetään säännöllisesti aggressiivisen potilaan vuorovaikutuksellinen kohtaaminen -koulutusta (APVK). Koulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet yhtenäisiin toimintatapoihin väkivaltatilanteiden kohtaamisessa ja ennakkoinnissa sekä tilanteiden turvallisessa hoitamisessa. Tarkasteluvuonna henkilökuntaan liittyvien väkivaltatilanteiden määrä on laskenut verrattuna edelliseen vuoteen. Myös ”läheltä piti”- tapahtumia on edellisvuotta vähemmän. Tämä selittyy sillä, että potilas, joka aiheutti suurimman osan näistä tilanteista, siirtyi hoitoon toiseen sairaalaan.

Lääketurvallisuuteen liittyvät haattatapahtumat (HaiProt) 2018–2020

Lääkehoito on oleellinen osa potilaiden hyvää hoitoa ja potilasturvallisuutta, joten on tärkeää seurata lääkehoidon toteuttamisen laatua. Tyypillisimmät haattatapahtumat on esitetty taulukossa. Näiden lisäksi on ollut joitakin määräys- ja säilytysvirheitä sekä

virhe lääkkeen valmistuksessa tai käyttökuntoon saattamisessa. Lääketurvallisuuteen liittyviä HaiPro-tapahtumia tarkasteltaessa on huomattu, että monissa tapauksissa haitta olisi mahdollisesti voitu ehkäistä, jos lääkkeenjakotila olisi ollut rauhallinen. Edellisvuonna kahdella osastolla aloitettiin kehittää uutta lääkkeenjakokäytäntöä, jonka tarkoituksena oli vähentää lääkkeenjaossa tapahtuvia haittatapahtumia. Uusi käytäntö on otettu käyttöön vuoden 2020 aikana kaikilla osastoilla.

Lääkkeenantovirheet v. 2018–2020

	Mittari	2018	2019	Tavoite 2020	Toteuma 2020
Lääkkeenantovirheet tapahtui	kpl	43	42	0	58
Lääkkeenantovirheet läheltä piti	kpl	43	38	35	42

Alla on esitetty lääkehoitoon liittyvät tilastoidut virheet tapahtumatyypeittäin ja minkälaisia seurauksia niistä on potilaalle aiheutunut.

Tapahtuman tyyppi	2018	2019	2020
Antovirhe	38	38	53
Jakovirhe	35	32	27
Kirjaamisvirhe	9	6	8
muut	8	4	12
Yhteensä	90	80	100

Seuraus potilaalle	2018	2019	2020
Ei tiedossa	6	5	2
Ei haittaa	77	67	73
Lievä haitta ^(a)	3	7	25
Kohtalainen haitta ^(b)	0	1	0
Vakava haitta ^(c)	0	0	0
Yhteensä	86	80	100

- a) epämukavuutta, vähäisiä tai ei mitään hoitotoimenpiteitä, hoidon viivästyminen ilman merkittäviä terveysvaikutuksia;
- b) ylimääräistä kärsimystä, toimenpiteitä vaativa vamma, pitkittynyttä hoidossa oloa, hoidon viivästyisestä aiheutuu terveysvaikutuksia;
- c) elämänlaatua huomattavasti heikentäviä vammoja, vaatii elämää ylläpitävän toimenpiteen, työkyvyttömyys, kuolema

Rajoitetapahtumat vuosina 2018–2020

Status	tapahtumien lkm			potilaiden lkm			kesto yhteensä pv			kesto keskimäärin p		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
MTT												
huone-eristys	5	12	12	2	2	2	9,9	14,3	8,2	2,0	1,2	0,7
leposide												
tahdonvastainen lääkitys		1			1							
fyysinen kiinnipito												
yhteensä	5	13	12	2	2	2						
Oik.psyk.potilaat												
huone-eristys	33	86	16	5	8	9	39,6	131,3	73,6	1,2	1,5	4,6
leposide												
tahdonvastainen lääkitys	114	47	42	4	3	4						
fyysinen kiinnipito	1	1	2	1	1	1						
yhteensä	148	134	60	9	12	12						
Vaarallise/vaikeahoitoiset potilaat												
huone-eristys	133	290	139	25	30	33	1302,0	1894,8	1802,4	9,8	6,5	13,0
leposide	50	26	31	3	4	8	84,5	112,2	35,4	1,7	4,3	1,1
tahdonvastainen lääkitys	89	63	70	9	10	9						
fyysinen kiinnipito	2	8	13	2	2	4						
yhteensä	274	387	253	29	31	35						
sairaala yht	427	534	325	40	45	49	1 436	2 153	1 920	3,4	4,0	5,9

Mielenterveyslain mukaisen huone-eristyksen syynä on ollut valtaosassa tapauksia se, että potilas on vahingollinen joko muille tai itselleen. Lepositeissä oleva potilas on pyrkinyt vahingoittamaan itseään ja siksi toimenpide on ollut välttämätön. Sairaalassa kirjataan kaikki lääkitykset ml. tahdonvastaiset nesteytykset todelliselta kestoajaltaan, mikä nostaa lukumääräisesti tahdonvastaisen lääkityksen tapahtumakirjauksia.

Moniammatillinen ItseMääräämisOikeus (IMO) -työryhmä on pohtinut viime vuosina mielenterveyslain säätelien rajoitteiden vähentämistä aikaisempaa enemmän, minkä perusteella potilaan itsemääräämisoikeutta vahvistavia käytäntöjä on kehitetty. Hoidon suunnittelu ja toteutus on yksilöllisempää ja myös rajoitteet harkitaan hyvin perustellusti ja potilaskohtaisesti. Sairaalassa on käytössä psykiatrinen hoitotoive, jonka tarkoituksena on huomioida potilaan toiveet hoitoonsa liittyen myös niissä tilanteissa, kun potilaan psyykinen vointi heikkenee ja potilasta voidaan joutua rajoittamaan. Rajoitustilanteen jälkeen hoitohenkilökunta käy vielä potilaan kanssa tapahtuman läpi.

Tarkasteluvuonna otettiin käyttöön Haipro järjestelmässä eettinen osio, jonka tarkoituksena on nostaa eettiset epäkohdat esiin. Tarkasteluvuonna eettisiä ilmoituksia tehtiin neljä. Ilmoitukset koskivat potilaan yksityisyyden loukkaamista (2 kpl), epäasiallinen käytös (1 kpl) ja muu (1 kpl, potilastietojen luvaton katselu).

Eettinen osaaminen 2020

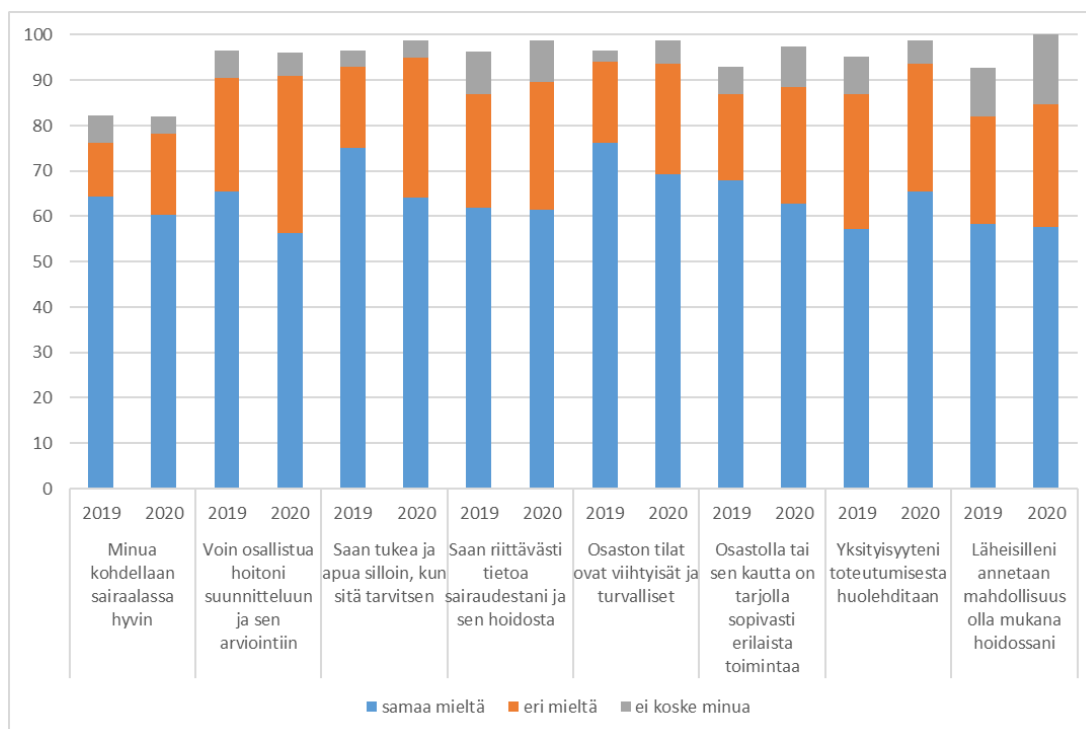
	Mittari	Tavoite 2020	Toteuma 2020
Läheltä piti	kpl	-	2
Tapahtui potilaalle	kpl	-	2

Potilastyytyväisyyskysely toteutettiin syksyllä 2020. Kyselylomake jaettiin kaikille potilaille, eli lomakkeita lähetettiin 148 kappaletta ja kyselyyn vastasi 78 potilasta. Vastajista 17 % piti hoitoa erinomaisena, 50 % hyvänä ja 17 % huonona. Alla esitetään muutamien kysymysten vastausjakaumat taulukoissa ja graafisesti. Tavoitteena on kehittää hoitoa palautteiden perusteella.

Hoidossa minua auttaa	samaa mieltä		eri mieltä		ei koske minua	
	n	%	n	%	n	%
omahoitaja	57	73,1	15	19,2	5	6,4
lääkäri	52	66,7	16	20,5	5	6,4
psykologi	39	50,0	19	24,4	13	16,7
sosiaalityöntekijä	48	61,5	17	21,8	5	6,4
toimintaterapeutti	37	47,4	14	17,9	13	16,7
muu*	13	16,7	3	3,8	12	15,4

* Muu, kuka: bibliotek, fysioterapeutti, Marko Mäkelä, Pertti, potilasasiamies, ruokailu, siruoperaattorit, toiset potilaat, vanhemmat, perhe

	samaa mieltä				eri mieltä				ei koske minua			
	2019		2020		2019		2020		2019		2020	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Minua kohdellaan sairaalassa hyvin	54	64,3	47	60,3	10	11,9	17	17,9	5	6,0	3	3,8
Voin osallistua hoitoni suunnitteluun ja sen arviointiin	55	65,5	44	56,4	21	25,0	27	34,6	5	6,0	4	5,1
Saan tukea ja apua silloin, kun sitä tarvitsen	63	75,0	50	64,1	15	17,9	24	30,8	3	3,6	3	3,8
Saan riittävästi tietoa sairaudestani ja sen hoidosta	52	61,9	48	61,5	21	25,0	22	28,2	8	9,5	7	9,0
Osaston tilat ovat viihtyisät ja turvalliset	64	76,2	54	69,2	15	17,9	19	24,4	2	2,5	4	5,1
Osastolla tai sen kautta on tarjolla sopivasti erilaista toimintaa	57	67,9	49	62,8	16	19,0	20	25,6	5	6,0	7	9,0
Yksityisyyteni toteutumisesta huolehditaan	48	57,1	51	65,4	25	29,8	22	28,2	7	8,3	4	5,1
Läheisilleni annetaan mahdollisuus olla mukana hoidossani	49	58,3	45	57,7	20	23,8	21	26,9	9	10,7	12	15,4

Toiminnallisen kuntoutuksen menetelmiä kehitetään edelleen osana potilaiden kokonaisuhoitoa ja kuntoutumista vastaamaan potilaiden yhä moninaisempia tarpeita. Näytöön perustuvan ja yksilöllisen kuntoutuksen tarjoaminen sairaalassa oleville potilaille on ollut yksi hoidon laatuun liittyvistä kehittämiskohteista. Edellisvuonna uutena toimintana käynnistynyt ratkaisukeskeinen taideterapia on jatkanut toimintaansa yksilö- ja ryhmäohjauksena.

Sairaalassa otettiin käyttöön tammikuussa 2019 Safewards-toimintamalli. Alkumittaus suoritettiin potilaille sekä osastojen ja työterapiapisteen henkilökunnalle ennen käyttöönottoa. Tarkasteluvuonna osastot ja työterapiapistet ovat jatkaneet interventtioiden implementointia. Safewards-toimintamallissa esitetään konkreettisia välineitä väkivaltaisen käyttäytymisen ennaltaehkäisyyn. Safewards tarjoaa kymmenen ennaltaehkäisykeinoa / interventtiota. Käyttönotosta tehtiin kolmivuotinen projekti ja tarkoituksena on, että osastoilla on käytössä kaikki interventiot vuoden 2021 loppuun mennessä.

Green Care -toiminta jatkui sairaalassa tarkasteluvuonna. Kesälampaiden hoitoon osallistui 64 eri potilasta ja tilastoituja käyntejä lampaiden luona kertyi 196. Tarkasteluvuonna aloitettiin kokeiluna matalan kynnyksen lammastoiminta yksilökäynteinä. Kokeiluajankohta oli 25.8.–19.9.2020 ja toimintaan osallistui 13 potilasta, joilla käyntejä kertyi 16. Lisäksi ulkotyöryhmällä oli kesän aikana 17 hoitovuoroa, mutta käyntejä ei ole tilastoitu. Tilastoidut käynnit v. 2020 olivat siis 212. Tarkasteluvuonna jatkettiin Blue Care -toimintaa (kuntouttavaa kalastustoimintaa) mahdollisuuksien mukaan. Ryhmän toiminta oli tavoitteellista ja suunnitelmallista sekä dokumentoitua. Sairaalassa toimii moniammatillinen Green Care -työryhmä, jonka tavoitteena on kehittää Green Care ja Blue Care -toimintaa sekä arvioida sen vaikuttavuutta.

Sairaalan rakentamiseen ja tilasuunnitteluun liittyvän tiekarttaprojektin tiimoilta perustettiin myös toiminnallisen kuntoutuksen kehittämiseen ja tilatarvesuunnitteluun keskittyvä työryhmä, jonka tarkoituksena on miettiä mitä ja millaista toiminnallista kuntoutusta tulevaisuuden hoidossa ja kuntoutuksessa tulee tarjota ja millaisia tiloja siihen tarvitaan.

Sairaala toimii harjoittelupaikkana useille eri hoitoalan opiskelijoille. Vuonna 2020 sairaalasta oli varattu 61 harjoittelujaksoa, joista 53 AMK-opiskelijoille ja kahdeksan lähihoitajaopiskelijoille. Opiskelijoita oli Vaasan ammattikorkeakoulusta, Yrkeshögskolan Noviasta ja Vamiasta. Vaasan ulkopuolelta harjoittelujaksoja varasi seitsemän opiskelijaa, jotka olivat Metropolista, Arcadasta, SEAMK:sta ja SEDU:sta. Koronaviruspandemian vuoksi harjoittelujaksoista peruuntui 21. Hyvin toteutettu opiskelijaohjaus on edistänyt sairaalan vetovoimaisuutta työnantajana. Sairaalassa on käytössä oma opiskelijaohjauksen malli ja vuonna 2020 aloitettiin laatimaan kriteereitä hyvälle opiskelijaohjaukselle Vanhan Vaasan sairaalassa. Sairaala kerää yhtenäistä, jatkuvaa palautetta terveysalan opiskelijoiden ohjauksen laadusta kansainvälisesti ja kansallisesti testatulla CLES-mittarilla. Vuonna 2020 kyselyyn vastasi 27 opiskelijaa. Toimintavuoden 2020 tulos oli: työyksikön ilmapiiri 9,1, hoidon lähtökohdat 9,0, ohjaukselliset lähtökohdat 9,1 ja ohjaussuhteen toimivuus 9,2 (vastausprosentti 67,5%).

6. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstömäärä, henkilöstörakenne ja henkilöstökulut

Henkilöstön lukumäärä v. 2018–2020

Vuosi	Lukumäärä 31.12.	muutos ed. vuoteen %
2018	326	14,8
2019	338	3,7
2020	342	1,2

Henkilötyövuosien määrä v. 2018–2020

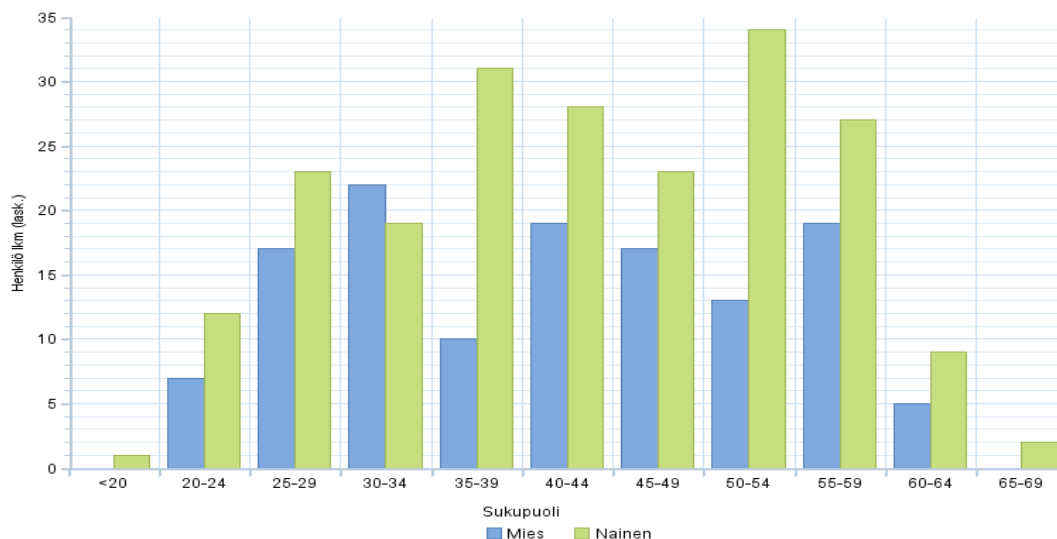
Vuosi	htv tavoite	htv toteuma	muutos ed. vuoteen %
2018	279	288,8	8,4
2019	305	308,4	6,8
2020	307	314,0	1,8

Maksulliseen toimintaan henkilötyövuosia kohdentui 311,9 ja yhteisrahoitteiseen toimintaan 2,1.

Keski-ikä toiminnoittain (miehet / naiset) v. 2018–2020

Henkilöstö	Naiset	Keski-ikä		
	%	naiset	miehet	yhteensä
31.12.2018				
hallinto	87,2	47,2	48,0	47,3
huolto	95,9	48,6	44,5	48,4
sairaanhoito	53,0	39,1	40,7	39,8
terapiat	50,0	46,3	45,8	46,1
yhteensä	63,5	43,0	41,5	42,4
31.12.2019				
hallinto	84,8	47,4	42,3	46,6
huolto	95,9	48,2	45,5	48,1
sairaanhoito	51,5	39,0	41,0	40,0
terapiat	59,1	45,8	46,8	46,2
yhteensä	62,6	42,9	41,6	42,4
31.12.2020				
hallinto	91,1	48,0	48,8	48,0
huolto	96,5	47,3	33,5	46,8
sairaanhoito	50,0	39,7	41,7	40,7
terapiat	52,2	51,4	45,1	48,4
yhteensä	62,7	43,7	42,0	43,1

Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2020

Koulutustasoindeksi v. 2018–2020

	2018	2019	2020	muutos% 2018–2020
Naiset	5,06	5,07	5,11	1,0
Miehet	4,73	4,68	4,76	0,6
Kaikki	4,94	4,92	4,97	0,7

Vakinaiset ja määräaikaiset v. 2018–2020

	Naiset		Miehet		yhteensä	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
31.12.2018						
Vakinaiset	149	64,2	83	35,8	232	71,2
Määräaikaiset	58	61,7	36	38,3	94	28,8
yhteensä	207	63,5	119	36,5	326	100,0
31.12.2019						
Vakinaiset	150	61,7	93	38,3	243	71,9
Määräaikaiset	59	62,1	36	37,9	95	28,1
yhteensä	209	61,8	129	38,2	338	100,0
31.12.2020						
Vakinaiset	152	61,5	95	38,5	247	72,2
Määräaikaiset	61	64,2	34	35,8	95	27,8
yhteensä	213	62,3	129	37,7	342	100,0

Vakituksessa virkasuhteessa olevat ovat virkamiehiä, jotka hoitavat tarkasteluhetkellä omaa vakituista virkaansa. Määräaikaiseen virkasuhteeseen luetaan kuuluvaksi myös ne virkamiehet, jotka ovat saaneet vapautuksen omasta virastaan ja tekevät määräaikaisena toista virkaa sairaalassa. Valtaosa määräaikaisista palvelussuhteista on sijaisuuksia.

Vaihtuvuus 2018–2020

	Lähtö- vaihtu- vuus	%	Tulo- vaihtu- vuus	%
Vuosi 2020				
Virkojen määrä / 31.12.2020	276		276	
toinen työnantaja (valtio)				
toinen työnantaja (muut)	5	1,81	4	1,45
eläkkeelle/eläkkeeltä	7	2,54		
Uuteen virkaan (oma virasto / vakituiset)	1	0,36	2	0,72
Valittu virkaan (oman viraston määräaikaisista)			19	
	13	4,71	25	9,06
Vuosi 2019				
Virkojen määrä / 31.12.2019	263		263	
toinen työnantaja (valtio)				
toinen työnantaja (muut)	1	0,38	8	3,04
eläkkeelle/eläkkeeltä	6	2,28		
Uuteen virkaan (oma virasto / vakituiset)	7	2,66	8	3,04
Valittu virkaan (oman viraston määräaikaisista)			8	3,04
	14	5,32	24	9,13
Vuosi 2018				
Virkojen määrä / 31.12.2018	261		261	
toinen työnantaja (valtio)			2	0,77
toinen työnantaja (muut)	6	2,30	16	6,13
eläkkeelle/eläkkeeltä	7	2,68		
Uuteen virkaan (oma virasto / vakituiset)	5	1,92	5	1,92
Valittu virkaan (oman viraston määräaikaisista)			40	15,33
	18	6,90	63	24,14

Yllä olevassa taulukossa on eritelty, mihin vakituisista viroista on lähdetty ja mistä vakituisiin virkoihin on siirrytty.

Osa-aikaiset ja kokoaikaiset v. 2018–2020

	31.12.2018		31.12.2019		31.12.2020	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Kokoaikaiset	293	89,9	304	89,9	313	91,5
Osa-aikaiset	33	10,1	34	10,1	29	8,5
Yhtensä	326	100,0	338	100,0	342	100,0

Työvoimakustannukset v. 2018–2020

Vuosi	Tehdyn työajan palkat	Muutos ed. vuoteen %	Ulkopuolisen koulutus €	Osuus henkilöstökuluista %	Tehdyn työajan osuus säänn. työajasta %
2018	10 597 356 €	9,67	297 354 €	2,81	80,1
2019	11 240 937 €	6,07	322 551 €	2,87	80,0
2020	11 762 950 €	4,64	134 816 €	1,15	82,1

Työhyvinvointi

Sairaalassa on otettu käyttöön välitön purkukeskustelu -menetelmä (defusing) vuosina 2018–2019. Toimintamalli on otettu käyttöön asteittain, alkaen vastaanotto-osastoilta kohti sairaalan kaikkia osastoja. Defusing-ohjaajakoulutusta on järjestetty 24 hoitajalle. Psykkisesti kuormittavien työtilanteiden jäsenellyn purkamisen tavoitteena on ylläpitää ja tukea työntekijöiden psyykkistä työhyvinvointia, kehittää laadukasta työturvallisuutta ja vastata työnantajaa velvoittavaan työsuojeluvaateeseen. Defusing istunto pyritään järjestämään mahdollisimman nopeasti kuormittavan työtilanteen jälkeen niiden hoitajien kanssa, jotka ovat olleet tapahtumassa mukana. Tarkasteluvuonna Defusing-istuntoja on järjestetty muutamia kertoja, istunnoista tulisi täyttää palautelomake, mutta niitä ei ole aina täytetty.

Riskikartoitukseen perustuvia työpaikkaselvityksiä tehtiin vuosina 2018–2019 yhteistyössä työterveyslääkärin, työterveyshoitajan ja työfysioterapeutin kanssa. Työpaikkaselvityksissä on arvioitu työn, työympäristön ja työyhteisön terveysvaaroja, terveyshaittoja, kuormitustekijöitä ja voimavaroja.

Työterveyshuolto on antanut työpistekohtaisista työpaikkaselvityksistä kirjalliset palautteet. Niiden perusteella sovitaan työpaikalla tehtävät toimenpiteet, tarkistetaan toimintasuunnitelma ja tehdään siihen tarpeelliset muutokset. Sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja vaikutuksia seurataan. Työterveyshuollon painopistealueena on terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toiminta sekä työhön paluun tuki.

Sairaalan työsuojelutoimikunta valvoo työturvallisuutta ja suorittaa toimenpiteitä työtapahtumien ehkäisemiseksi. Kaiku-työryhmä kehitti sairaalan työhyvinvointistrategian ja työhyvinvointisuunnitelman vuosille 2014–2015 ja siitä lähtien sitä on päivitetty vuosittain. Työryhmä tekee yhteistyötä sairaalan työsuojelutoimikunnan ja työterveyshuollon kanssa. Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista tuetaan mm. myöntämällä 400 €:n arvosta kulttuuriseteleitä vuodessa sekä tukemalla viraston liikuntajoukkueiden osallistumista erilaisiin tapahtumiin.

Työterveyshuollon kustannukset v. 2018–2020

Vuosi	Käyntien lkm	€/v	€/htv	Muutos%
2018	1 639	206 792	716	17,6
2019	1 812	181 831	590	-12,1
2020	1 252	153 032	487	-15,8

Työterveyshuollon palvelujen toimittajaksi vaihtui Terveystalo Oy. Tarkasteluvuonna terveydenhuollon kulut / htv laskivat 15,8 % ja käyntikerrat laskivat 31 %:lla. Yhteydenotot tapahtuivat suurelta osin käyttöön otetun verkkotapaamisen muodossa.

Sairauspoissaolot v. 2018–2020

Vuosi	Kalenteripäiviä yhteensä	Työpäiviä yhteensä	Työpäivät / htv	Henkilöiden lkm	Tapauksien lukumäärät / kesto				
					1 pv	2–3 pv	4–10 pv	11–60 pv	yli 61 pv
2018	5481	3924	13,59	246	195	289	153	92	13
2019	6044	4338	14,07	274	314	389	198	139*	8**
2020	5455	3990	12,71	276	308	418	222	113*	7

* 11–65 pv; ** yli 65 pv

Tapaturmapoissaolot v. 2018–2020

Vuosi	Kalenteripäiviä yhteensä	Työpäiviä yhteensä	Työpäivät / htv	Henkilöiden lkm	Tapauksien lukumäärä / kesto				
					1 pv	2–3 pv	4–10 pv	11–60 pv	yli 61 pv
2018	181	122	0,4	13	2	2	7	3	1
2019	162	107	0,4	16		2	13	4	
2020	354	250	0,8	17	1	8	11	11	

Kuluneena vuonna tapaturmapoissaoloja oli 250 työpäivää.

Terveysprosentti v. 2018–2020

	2018	2019	2020
Henkilötyövuodet	288,8	308,4	314,0
Ilman poissaoloja olevien lkm	175	150	141
Terveysprosentti	60,6	48,6	44,9

Ilman poissaoloja olevien lukumäärä kertoo kaikkien vuoden aikana palvelussuhteessa ilman poissaoloja olleiden virkamiesten lukumäärän. Terveysprosentti kertoo heidän osuutensa henkilötyövuosista. Lyhytaikaisten virkasuhteiden vaikutus terveysprosenttiin on korostetun suuri, koska se lisää täydellä painolla lukumäärää, mutta pienellä osuudella henkilötyövuosia. Ilman poissaoloja olevien lukumäärä suhteutettuna kaikkiin virkasuhteissa olleisiin on 33,81 % ja kuvaa näin todellisuutta paremmin.

Työpaikkaselvitys 2020

	Vastausten keskiarvo
Johtaminen Vanhan Vaasan sairaalassa: Miten tyytyväinen olet?	
Esimiehen antamaan tukeen työhösi liittyvissä kysymyksissä sekä työn- teon edellytysten luonnissa	3,9
Töiden yleiseen organisointiin työyhteisössäsi	3,4
Esimiehen antamaan palautteeseen työtuloksistasi, ammatinhallinnasta ja työssä kehittyemisestäsi	3,6
Oikeudenmukaiseen kohteluun esimiehesi taholta	3,8
Johdon toimintaan esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä	2,7
Työyhteisön toimintakulttuuri Vanhan Vaasan sairaalassa: Miten tyytyväi- nen olet?	
Tulos- ja muiden työtavoitteiden selkeyteen	3,3
Työsi itsenäisyyteen ja mahdollisuuksiisi vaikuttaa työsi sisältöön	3,7
Työsi haastavuuteen	3,8
Työsi innostavuuteen ja kokemaasi työn iloon	3,5
Vuorovaikutus ja viestintä Vanhan Vaasan sairaalassa: Miten tyytyväinen olet?	
Sisäiseen viestintää ja tiedonkulkuun työyhteisössäsi	2,8
Työyhteisösi avoimuuteen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa	2,9
Vanhan Vaasan sairaalan maine ja arvot: Miten tyytyväinen olet?	
Työpaikkasi maineeseen hyvänä työnantajana	3,5
Arvojen selkeyteen ja ymmärrettävyyteen	3,4
Arvojen toteutumiseen käytännössä	2,7

Arvojen vaihteluväli on 1–5 (1 = erittäin tyytymätön, 2 = tyytymätön, 3 = ei tyytymätön eikä tyytyväinen, 4 = tyytyväinen ja 5 = erittäin tyytyväinen)

Vanhan Vaasan sairaalan johtokunnan toimeksiantona sairaalassa toteutettiin syksyllä 2020 työpaikkaselvitys sairaalan henkilökunnan työhyvinvointiin ja johtamiseen liit-
tyen. Vastausprosentti sähköiseen kyselyyn oli 56.

Työtyytyväisyys 2016–2018

	VVS 2018	VVS 2016	NS 2017	VALTIO 2018
1. Johtaminen	3,82	3,74	3,37	3,45
2. Työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet	4,11	4,02	3,92	3,96
3. Palkkaus	3,09	3,09	3,07	2,85
4. Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen	3,96	3,82	3,59	3,56
5. Työyhteisön toimintakulttuuri	4,02	4,01	3,9	3,86
6. Työ- ja toimintaympäristö	3,72	3,65	3,75	3,68
7. Vuorovaikutus ja viestintä (tiedonkulku)	3,64	3,59	3,42	3,4
8. Työnantajakuva	4,3	4,16	3,92	3,76
Yhteensä	3,84	3,77	3,63	3,59
Halukkuus tehtäväkiertoon	45,00 %	50,80 %	46,00 %	50,00 %
Aikomus vaihtaa työpaikkaa (osuus vastaajista)	9,00 %	10,40 %	3,00 %	22,00 %
Vastausprosentti	56	59	49	71

Työtyytyväisyyttä mitataan VMBaro-työtyytyväisyysindeksillä, jonka arvojen vaihteluväli on 1–5 (1 = erit-
tään tyytymätön, 2 = tyytymätön, 3 = ei tyytymätön eikä tyytyväinen, 4 = tyytyväinen ja 5 = erittäin tyy-
tyväinen)

Työtyytyväisyyttä mitattiin vuoden 2018 joulukuussa. Vastausprosentti muodostuu vastaajien lukumäärästä suhteutettuna vakinaisiin virkoihin. Sairaalassa oli vuonna 2016 virkoja 214 ja vuonna 2018 oli 261 virkaa.

7. TILINPÄÄTÖSANALYYSI

7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Pääasiallinen rahoitus syntyy maksullisen toiminnan tuotoista, joiden osuus koko rahoituksesta on noin 96,3 %. Tieteelliseen tutkimukseen kulut katettiin valtion budjettirahoituksesta sekä Tyksin erityisvastuualueen tutkimustoimikunnan myöntämästä tutkimusrahoituksesta. Budjettirahoituksella katettiin myös pandemiavarautumisen aiheuttamista nettokustannuksista 300 th €. Budjettirahoituksella katettiin myös ulkomaisen potilaan hoitopäiväkustannukset, noin 137 th €.

Koulutuskustannuksia katettiin n 17th € momentilta 28.60.12.

7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Maksullisen toiminnan tuotot syntyvät pääosin sairaanhoitopiireiltä tai kunnilta perittävistä hoitomaksuista. Lisäksi mielentilatutkimuksista laskutetaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitosta. Tulostavoite asetettiin 21 089 euroa ylijäämäiseksi. Tilivuoden tulos jäi joulukuun laskutuksen jälkeen noin 251 000 € ylijäämäiseksi.

7.3 TUOTTO- JA KULURAKENNE (LIITE 1)

Valtaosa, noin 78 % toiminnan kokonaiskuluista on henkilöstökuluja. Vuokrien osuus kokonaiskuluista on noin 8 %.

7.4 TASE

Sairaalan taseluvut sisältyvät THL:n taselukuihin, eikä niitä seurata tai raportoida monivirastoissa kirjanpitoyksikössä erikseen.

8. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Vanhan Vaasan sairaalan johtosääntö määrittelee organisaation rakenteen ja henkilöstön palkkaamiseen liittyvät vastuut ja valtuudet. Talouteen liittyvät vastuut ja valtuudet määritellään THL:n taloussäännössä.

Riskinhallintaohjelma Haipron avulla sairaala seuraa aktiivisesti ydintoimintaan ja sitä tukeviin prosesseihin liittyviä potilasturvallisuus-, työturvallisuus-, tietoturva- ja toimintaympäristöilmoituksia. Sisäinen valvonta on osa sairaalan päivittäistä toimintaa.

Rahoitus ja omaisuudenhallinta

Ajantasaisen tiedon saanti sairaalan taloudesta on koettu haastavaksi Kiekun käyttöön-oton jälkeen. Tähän vaikuttaa monivirastoisen kirjanpitoyksikön mukanaan tuomat on-

gelmat mm. palkkakustannusten raportointiin ja talousarviomomentin virastokohtaiseen käytön seurantaan liittyen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt koetaan riittäviksi; toimimme taloussäännön ohjeiden mukaisesti.

Henkilöstöstrategia

Henkilökunnan osaamistaso on hyvällä tasolla; sitä ja siihen liittyviä kehitystarpeita arvioidaan vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa. Sairaalassa vahvistetaan vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jossa on käsitelty keskeiset virkoihin liittyvät muutokset sekä koulutuksen pääpainoalueet kyseisenä vuonna.

Sairaalan maine työnantajana on hyvä, minkä vuoksi sijaisia on ollut helppo saada tarvittava määrä sairaanhoidon perustehtäviin. Myös tukitoimintoihin on sijaisia löytynyt tarvittava määrä ns. normaalitilanteessa. Sairaalan talous- ja henkilöstöhallinto ovat haavoittuvia odottamattomissa ja pitkissä poissaolotapauksissa, sillä niiden henkilöstörakenne on kevyt ja osaavia sijaisia on mahdoton saada viivytyksettä. Lääkäri- ja psykologitilanne oli toimintakertomusvuonna sairaalassa hyvä.

Tietoturva ja tietosuoja

Henkilöstö raportoi tietoturvaan ja -suojaan liittyvistä uhkista Haipro-järjestelmään. Sairaalan tietoturvaryhmä käsittelee kaikki ilmoitukset, päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä ja esittää ne johtoryhmälle.

Vuoden 2020 kehittämiskohteena olivat tiedonhallinnan ja tiedonhallintalain edellyttämät muutokset. Tätä työtä jatketaan edelleen vuonna 2021.

Henkilöstön ja potilaiden tietosuojan uskotaan heikentyneen monivirastaisen kirjanpitoyksikkörakenteen johdosta, sillä henkilötietoja ei ole voitu rajata asianomaisen, yksittäisen viraston käyttöön.

Johtamisen kehittäminen

Tavoitteiden seuranta ja tulosten arviointi on säännöllistä ja ajantasaista. Säännöllisten palaverikäytäntöjen lisäksi koko henkilökunnalle järjestetään puolivuositteittain kyselymahdollisuus koskien sairaalan toimintaa, tulosta ja tavoitteiden toteutumista. Koronan vuoksi kuluneena vuonna tiedotustilaisuudet peruttiin, mutta niitä on tarkoitus jatkaa heti kun on mahdollista.

Johtamis- ja toimintakulttuurin kehittämiskohteita ovat tiedottaminen, päätösten läpinäkyvyys ja arvojen noudattaminen.

Sisäisen valvonnan arviointikysely (suppea) suunnattiin nyt muutaman vuoden tauon jälkeen lähiesimiehille (10 osastonhoitajaa sekä 3 tukitoimintojen lähiesimiestä). Vastauksia tuli 2–12 kpl kysymyksestä riippuen. Osa vastaajista jätti joihinkin kysymyksiin vastaamatta vedoten kysymysten vaikeuteen, osa sen vuoksi, ettei tunnistanut/tiennyt kysymyksen kohteena olevasta asiasta mitään. Vastaamatta jättämistä saattaa selittää se, kuinka kauan henkilö on esimiehenä toiminut, mutta yhtä todennäköisesti tiedottamisen ja perehdyttämisen puute.

Tiedottamista parannetaan vuonna 2021 sekä taloudellisesta tilanteesta kertomalla että avaamalla prosessit koko sairaalalle. Taloudellisen tilanteen käsittely ja siitä tiedottaminen säännöllisin väliajoin lisää henkilöstön tietoutta sairaalan varojen käytöstä niin

maksullisen kuin yhteisrahoitteisenkin toiminnan osalta. Sairaalassa on kuvattu keskeiset ydin- ja tukitoimintojen prosessit. Tavoitteena on yksinkertaistaa niitä karkealle, helposti havainnoitavalle tasolle sairaalan intraan. Näin tekemällä mahdollistetaan eri ammattiryhmille tutustumisen toisten tehtäviin.

Sairaalassa toimii moniammatillinen Kaiku-työryhmä. Hyvän työilmapiirin säilyttäminen sairaalassa vaatii hyviä työyhteisötaitoja.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sairaalan sisäinen valvonta täyttää sille valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt koetaan olennaisilta osin riittäviksi, eivätkä ne sisällä olennaisia puutteita.

9. ARVIOINTIEN TULOKSET

Tämän toimintakertomuksen liitteenä on arviointi taloussäännön eräiden määräysten noudattamisesta virastossa (Liite 7) sekä esimiehille teetetty suppea coso erm -sisäisen arvioinnin kyselyn tulos (Liite 8).

10. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Kertomusvuonna ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty

Vaasassa 11. päivänä maaliskuuta v. 2021

Pirjo Takala

Pirjo Takala (Mar 17, 2021 15:04 GMT+2)

johtava lääkäri
Pirjo Takala

Anu Äkäslompolo

Anu Äkäslompolo (Mar 17, 2021 15:15 GMT+2)

ma. talouspäälikkö
Anu Äkäslompolo

Johtokunta:

Jukka Kärkkäinen

Jukka Kärkkäinen (Mar 17, 2021 19:12 GMT+2)

Jukka Kärkkäinen

Mirja Remes

Mirja Remes (Mar 18, 2021 09:59 GMT+2)

Mirja Remes

Kristina Silfver

Kristina Silfver (Apr 7, 2021 08:10 GMT+3)

Kristina Silfver

Helena Vorma

Helena Vorma (Apr 14, 2021 09:35 GMT+3)

Helena Vorma

Anu Nemlander

Anu Nemlander (Apr 14, 2021 09:38 GMT+3)

Anu Nemlander

Jukka Kentala

Jukka Kentala (Apr 14, 2021 10:45 GMT+3)

Jukka Kentala

Kristian Dahl

Kristian Dahl (Apr 14, 2021 11:55 GMT+3)

Kristian Dahl

TUOTTO- JA KULULASKELMA**Vanhan Vaasan sairaala****31.12.2020****31.12.2019****Toiminnan tuotot**

Maksullisen toiminnan tuotot	22 608 228,10		21 476 421,23	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	50 367,73		67 229,87	
Muut toiminnan tuotot	163 495,03	22 822 090,86	132 137,32	21 675 788,42

Toiminnan kulut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 856 404,81		1 667 140,71	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-20 843,42		7 246,34	
Henkilöstökulut	17 820 700,26		17 175 707,92	
Vuokrat	1 749 152,66		1 733 076,18	
Palvelujen ostot	1 642 062,07		1 583 476,26	
Muut kulut	53 917,07		215 620,94	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Valmistus omaan käyttöön (-)				
Poistot	33 950,77		30 068,89	
Sisäiset kulut		-23 135 344,22		-22 412 337,24

Jäämä I**-313 253,36****-736 548,82****Rahoitustuotot ja -kulut**

Rahoitustuotot	10,00		0,00	
Rahoituskulut	105,31	-95,31	117,13	-117,13

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot	175,00		1 777,82	
Satunnaiset kulut	0,00	175,00	0,00	1 777,82

Jäämä II**-313 173,67****-734 888,13****Siirtotalouden tuotot ja kulut****Tuotot:**

Paikallishallinnolta	3 650,00		9 200,00	
Elinkeinoelämältä	7 182,20		13 648,40	
Valtionhallinnolta	0,00		3 400,00	
Voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	0,00			
Kotitalouksilta	93,80			
Muut	0,00	10 926,00	1 800,00	28 048,40

Kulut:

Kunnille	0,00			
Kuntayhtymille	0,00			
Elinkeinoelämälle	0,00			
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	0,00			
Kotitalouksille	85 967,25		86 824,03	
Ulkomaille	0,00			
Muut	0,00			
Kulujen palautukset	0,00	-85 967,25		-86 824,03

Jäämä III**-388 214,92****-793 663,76****Tilikauden tuotto-/kulujäämä****-388 214,92****-793 663,76**

KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, maksullinen toiminta

31.12.2020

Maksullinen toiminta	Hallinto ja tukitoimet 561014100 ja 561014900 Toim: Ei 5610210600	Sairaanhoidon hallinto 561014200 Toim: Ei 5610210600	Erityistyöntekijät 561014500 Toim: Ei 5610210600	Terapiat 561014400 Toim: Ei 5610210600	Tukitoimet yht 561014100-561014200, 561014400-561014500 Toim: Ei 5610210600	Sairaanhoido 561014300 Toim: Ei 5610210600	Mielentilatutkimus 561014100-561014500 Toim: 5610210600	Maksullinen yhteensä 2020	Maksullinen yhteensä 2019	Muutos%
Tuotot										
Myyntituotot (30-alkuiset)	13 799	6 931	845	51 239	72 815	21 803 563	731 850	22 608 228	21 476 421	5,27
Vuokratuotot (31-alkuiset)	50 368	0	0	0	50 368	0	0	50 368	67 230	-25,08
Muut tuotot (39-,50-,60-,80,81-alkuiset)	87 523	28 650	0	30 739	146 911	8 302	0	155 214	143 840	7,91
Tuotot yhteensä	151 689	35 581	845	81 978	270 094	21 811 865	731 850	22 813 809	21 687 491	5,19
Kustannukset										
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)	-1 086 816	-21 765	-66 660	-57 324	-1 232 564	-481 060	-27 846	-1 741 469	-1 671 211	4,20
Henkilöstökulut (41-alkuiset)	-1 862 316	-1 720 043	-386 706	-866 436	-4 835 500	-11 876 105	-660 135	-17 371 740	-16 879 622	2,92
Vuokrat (42-alkuiset)	-1 582 737	-15	-1 087	-12 801	-1 596 640	-43 944	-55 536	-1 696 120	-1 728 342	-1,86
Palvelujen ostot (43-alkuiset)	-838 869	-133 231	-72 213	-10 259	-1 054 571	-454 614	-22 053	-1 531 239	-1 583 126	-3,28
Muut menot (45-,51-,61-,82-alkuiset)	-15 935	-12 994	-616	-1 603	-31 148	-108 352	0	-139 499	-293 785	-52,52
Osuus THL:n kust. (ei kirjata)	-48 700				-48 700			-48 700	-46 700	4,28
Kustannukset yhteensä *	-5 435 372	-1 888 047	-527 280	-948 423	-8 799 123	-12 964 075	-765 570	-22 528 768	-22 001 223	2,40
Pääomakustannukset										
Käyttöom.poisot (48-alkuiset)	-24 162	0	0	-9 789	-33 951	0	0	-33 951	-30 069	12,91
Korot käyttö ja vaihto-omais.	0	0	0	0	0	0	0	0	-694	-100,00
Pääomakust. yhteensä	-24 162	0	0	-9 789	-33 951	0	0	-33 951	-30 763	10,36
Kaikki kustannukset yht.	-5 459 534	-1 888 047	-527 280	-958 212	-8 833 074	-12 964 075	-765 570	-22 562 719	-22 031 986	2,41
Ylijäämä+/ Alijäämä-	-5 307 845	-1 852 466	-526 435	-876 234	-8 562 980	8 847 791	-33 720	251 091	-354 495	-170,83

maksullisen toiminnan kustannuksista on vähennetty ulkomaisen potilaan hoidon kustannukset 136 884 euroa, yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannukset 10 000 euroa ja budjettirahalla katettu Covid-19 kompensaatio 300 000 euroa

Maksullisen toiminnan tunnusluvut

TUNNUSLUKU	2019	2020
Maksullisen toiminnan tuotot (1000€)	21 687	22 814
Kokonaiskustannukset (1000€)	22 032	22 563
Ali(-) ylijäämä (+) (1000€)	-354	241
Ali- tai ylijäämä % tuotoista	-1,63	1,06
Tuotot % kustannuksista	98,44	101,11

KUSTANNUKSESVASTAANVUUSLASKELMA, Yhteisrahoitteinen

Yhteisrahoitteinen	2020	2020	2019	2018
Tieteellinen tutkimus	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut	Toteutunut
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muita valtion virastoilta saatu rahoitus **	394 763	300 000	295 000	257 437
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	19 392	10 000	18 124	6 501
Tuotot yhteensä	414 155	310 000	313 124	263 938
Kustannukset				
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)	-783		-3 176	-74
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)	-262 446	-300 000	-296 086	-219 622
Vuokrat (42-alkuiset)	-3 624		-4 734	
Palvelujen ostot (43-alkuiset)	-3 571	-300	-350	-29 311
Muut menot (45-,51-,61-, 82-alkuiset)	-90	-9 700	-8 777	-14 932
Erilliskustannukset yhteensä	-270 514	-310 000	-313 124	-263 938
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset			-10 000	-10 000
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä			-10 000	-10 000
Kokonaiskustannukset yhteensä	-270 514	-310 000	-323 124	-273 938
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	143 641	0	0	0

** Rivi sisältää päätyneen vuoden ja aiemmalta vuodelta siirtyneen budjettirahoituksen

Yhteisrahoitteinen	2020	2020	2019	2018
Ulkomaisten potilaiden hoito	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut	Toteutunut
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muita valtion virastoilta saatu rahoitus **	136 884		191 563	
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus				
Tuotot yhteensä	136 884	0	191 563	0
Kustannukset				
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)	-4 783			
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)	-114 211			
Vuokrat (42-alkuiset)	-17 890			
Ulkomaisten potilaiden hoitokustannukset			-191 563	
Erilliskustannukset yhteensä	-136 884	0	-191 563	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	-136 884	0	-191 563	0
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	0	0	0	0

** Rivi sisältää määrärahan: IV lisätalousarvioesitys HE 67/2019 vp (31.10.2019)

Yhteisrahoitteinen	2020	2020	2019	2018
Koronatartuntojen ehkäisytoimenpiteet	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut	Toteutunut
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muita valtion virastoilta saatu rahoitus **	300 000			
EU:lta saatu rahoitus				
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus				
Tuotot yhteensä	300 000	0		0
Kustannukset				
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)	-88 526			
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)	-72 304			
Vuokrat (42-alkuiset)	-31 518			
Palvelujen ostot (43-alkuiset)	-107 252			
Muut menot (45-,51-,61-, 82-alkuiset)	-400			
Erilliskustannukset yhteensä	-300 000	0	0	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	-300 000	0	0	0
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	0	0	0	0

** Rivi sisältää määrärahan: VII lisätalousarvioesitys HE 192/2020 vp (29.10.2020)

PSYKKISEN TILAN ARVIOINTI NS. GAF-ASTEIKKO

Arvioi tutkittavan alin toiminnan taso edeltäneellä viikolla valitsemalla alin väli, joka kuvaa hänen toimintaansa kuvitellulla jatkumolla mielenterveydestä sairauteen. Esimerkiksi tutkittavalle, jonka "käyttäytymiseen vaikuttavat merkittävästi harhaluulot" (väli 21–30) tulisi antaa lukema siitä välistä, vaikka hänellä onkin "huomattavaa huonontumista useilla alueilla" (väli 31–40). Käytä välin sisäisiä lukemia siten kuin tuntuu sopivalta (esim. 35, 58, 63). Arvioi todellista toiminnan tasoa siitä riippumatta, saako tutkittava lääkitystä tai muuta hoitoa ja parannaako tämä hänen toimintaansa. (Robert L. Spitzer, MD, Miriam Gibbon, MSW, Jean Endicott, PhD)

100–91	Ei oireita, hyvä toimintakyky monilla elämän alueilla, elämän ongelmat eivät koskaan näytä saavan yliotetta, toiset turvautuvat tutkittavaan hänen lämpönsä ja vahvuutensa takia.
90–81	Ohimeneviä oireita voi esiintyä, mutta toiminta on hyvää kaikilla elämän alueilla, mielenkiinto ja osallistuminen on laaja-alaista, tutkittava menestyy sosiaalisesti, on yleisesti tyytyväinen elämäänsä, hänellä esiintyy arkipäivän huolia, mutta vain joskus ne tuntuvat hallitsemattomilta.
80–71	Vähäisiä oireita voi esiintyä, mutta toimintakyky on enintään lievästi huonontunut, arkipäivän huolia ja ongelmia esiintyy vaihtelevasti ja joskus ne ovat hallitsemattomia.
70–61	Esiintyy joitakin lieviä oireita (esim. masentuneisuutta ja lievää unettomuutta) TAI joitain vaikeuksia useilla elämän alueilla, mutta toimintakyky on yleisesti ottaen hyvä eivätkä useimmat kouluttamattomat henkilöt pitäisi tutkittavaa "sairaana".
60–51	Kohtalaisia oireita TAI yleisesti joitakin vaikeuksia (esim. vähän ystäviä, tunneköyhyyttä, masentuneisuutta, sairaaloista epäröintiä, ylipirteää mielialaa ja pakonomaista puhumisen tarvetta, kohtalaisen vakavaa antisosiaalista käyttäytymistä).
50–41	Vakavia oireita tai toiminnan tason huonontumista, jonka useimmat klinikot arvioisivat tarvitsevan hoitoa tai huomiota (esim. itsemurha-ajatukset tai eleet, vakavat pakkotoiminnot, usein esiintyvät ahdistuneisuuskohtaukset, vakava antisosiaalinen käytös, pakonomainen juopottelu).
40–31	Huomattavaa toiminnan tason huonontumista useilla elämän alueilla, kuten työelämässä, perhesuhteissa, arvostelukyvyssä, ajattelussa tai mielialassa (esim. masentunut nainen välttelee ystäviä, lyö laimin perheensä, ei pysty kotitöihin) TAI jonkinasteista todellisuuden tajun tai kommunikaation huonontumista (esim. puhe ajoittain epämääräistä, epä johdonmukaista tai epäoleellista) TAI tutkittavalla on yksi vakava itsemurhayritys.
30–21	Toimintakyvytön lähes kaikilla elämän alueilla (esim. pysyttelee vuoteessa koko päivän) TAI käyttäytymiseen vaikuttavat huomattavasti joko harhaluulot tai harha-aistimukset TAI kommunikointi on vaikeasti huonontunutta (esim. joskus asiaankuulumatonta tai tutkittava ei vastaa puhutteluun) tai arvostelukyky pettää (esim. käyttäytyy karkean sopimattomasti).
20–11	Tarvitsee valvontaa, jotta ei vahingoittaisi itseään tai muita tai huolehtia vähimmästään henkilökohtaisesta hygieniastaan (esim. toistuvia itsemurhayrityksiä, usein väkivaltainen, maanista kiihtyneisyyttä, tuhrii ulosteella) TAI kommunikaation vaikeaa huonontumista (esim. usein hajanainen tai puhumaton).
10–01	Tarvitsee jatkuvaa valvontaa useita päiviä, jotta ei vahingoittaisi itseään tai muita tai ei yritä huolehtia vähäisestäkään henkilökohtaisesta hygieniastaan.

SUORITTEEN NIMI			Toteuma	Budjetoitu	Suoritteen	Toteutuneet	Osuus tuloista	Osuus
			2020	hoitopv hinta €	hinta 2020 euroa	tulot 2020 euroa		hoitopäivistä
MAKSULLISET SUORITTEET (maksupäätöksessä mainitut suoritteet)								
Maksuluokka	Hoitostatus	vrk yht.	53 029			22 619 135		
Mielentilatutkittavat	Mielentilatutkittava	vrk	1 547	487	487,00	753 389	3,33	2,92
Vapaaehtoishoito	Vapaaehtoishoito	vrk	188	406	395,40	74 335	0,33	0,35
Uudet vaikeahoitoiset	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	1 661	603	587,30	975 505	4,31	3,13
Erittäin vaikeahoitoiset	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	3 415	872	849,30	2 900 360	12,82	
Erittäin vaikeahoitoiset	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	627	872	849,30	532 511	2,35	
Erittäin vaikeahoitoiset	yhteensä	vrk	4 042			3 432 871	15,18	7,62
Muut vaikeahoitoiset	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	18 727	406	395,40	7 404 656	32,74	35,31
Kuntoutusosasto	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	748	362	352,50	263 670	1,17	
Kuntoutusosasto	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	2 450	362	352,50	863 625	3,82	
Kuntoutusosasto	yhteensä	vrk	3 198			1 127 295	4,98	6,03
Oikeuspsykiatrinen potilas	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	14	384	374,00	5 236	0,02	
Oikeuspsykiatrinen potilas	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	23 652	384	374,00	8 845 848	39,11	
Oikeuspsykiatrinen potilas	yhteensä	vrk	23 666	384		8 851 084	39,13	44,63
SUORITTEEN NIMI			Toteuma	Budjetoitu	Suoritteen	Toteutuneet	Osuus tuloista	Osuus
			2020	hoitopv hinta €	hinta 2020 euroa	tulot 2020 euroa		hoitopäivistä
MAKSULLISET SUORITTEET (maksupäätöksessä mainitut suoritteet)								
Hoitostatus	Maksuluokka	vrk yht.	53 043			22 619 135		
Mielentilatutkittava	Mielentilatutkittavat	vrk	1 547	487	487,00	753 389	3,33	2,92
Vapaaehtoishoito	Vapaaehtoishoito	vrk	188	406	395,40	74 335	0,33	0,35
Oikeuspsykiatrinen potilas	Erittäin vaikeahoitoiset	vrk	627	872	849,30	532 511	2,35	
Oikeuspsykiatrinen potilas	Kuntoutusosasto	vrk	2 450	362	352,50	863 625	3,82	
Oikeuspsykiatrinen potilas	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	23 666	384	374,00	8 851 084	39,13	
Oikeuspsykiatrinen potilas	yhteensä	vrk	26 743			10 247 220	45,30	50,42
Vaikeahoitoinen potilas	Uudet vaikeahoitoiset	vrk	1 661	603	587,30	975 505	4,31	
Vaikeahoitoinen potilas	Erittäin vaikeahoitoiset	vrk	3 415	872	849,30	2 900 360	12,82	
Vaikeahoitoinen potilas	Muut vaikeahoitoiset	vrk	18 727	406	395,40	7 404 656	32,74	
Vaikeahoitoinen potilas	Kuntoutusosasto	vrk	748	335	352,50	263 670	1,17	
Vaikeahoitoinen potilas	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	14	384	374,00	5 236	0,02	
Vaikeahoitoinen potilas	yhteensä	vrk	24 565			11 544 191	51,04	46,31

VANHAN VAASAN SAIRAALAN JULKAISUJA VUONNA 2020

Seppänen A, Joelsson P, Ahlgrén-Rimpiläinen A, Repo-Tiihonen E. Forensic psychiatry in Finland: an overview of past, present and future. *International Journal of Mental Health Systems*. 2020; 14:29. <https://doi.org/10.1186/s13033-020-00362-x>

Kaltiala R, Bergman H, Carmichael P, de Graaf NM, Egebjerg Rischel K, Frisé L, Schorkopf M, Suomalainen L, Waehre A. Time trends in referrals to child and adolescent gender identity services: a study in four Nordic countries and in the UK. *Nordic Journal of Psychiatry*. 2020;74:40–44

Amon S, Klier Claudia M, Putkonen H, Weizmann-Henelius G, Fernandez Arias P. Neonaticide in the Courtroom – Room for Improvement? Conclusions Drawn from Austria and Finland's Register Review. *Child Abuse Review*. 2020;29:61–72.

Askola R, Soininen P, Seppänen A. Offence-related issues in forensic psychiatric treatment: a thematic analysis. *Frontiers in Psychiatry*. 2020;10:925.

Tomlin J, Lega I, Braun P, Kennedy HG, Herrando VT, Barroso R, Castelletti L, Mirabella F, Scarpa F, Völm B; experts of COST Action IS1302. Forensic mental health in Europe: Some key figures. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*. 2020 Jul 10. doi: 10.1007/s00127-020-01909-6. Epub ahead of print. PMID: 32651594.

Kurki-Kangas L, Fröjd S, Haravuori H, Marttunen M & Kaltiala R. Associations between Involvement in Bullying and Emotional and Behavioral Symptoms: Are there Differences between Heterosexual and Sexual Minority Youth? *Journal of School Violence*. 2020;19:3:309–322, DOI: 10.1080/15388220.2019.1691009

Kaltiala R, Heino E, Työläjärvä M, Suomalainen L. Adolescent development and psychosocial functioning after starting cross-sex hormones for gender dysphoria. *Nord J Psychiatry*. 2020;74(3):213–219. doi: 10.1080/08039488.2019.1691260.

Kaltiala R, Bergman H, Carmichael P, de Graaf NM, Egebjerg Rischel K, Frisé L, Schorkopf M, Suomalainen L, Waehre A. Time trends in referrals to child and adolescent gender identity services: a study in four Nordic countries and in the UK. *Nord J Psychiatry*. 2020;74(1):40–44. doi: 10.1080/08039488.2019.1667429.

Heino E, Ellonen N, Kaltiala R. Transgender identity is associated with involvement in bullying among Finnish adolescents. *Frontiers in Psychology (Gender Sex and Sexualities)*. 2020 published online <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.612424/abstract> doi: 10.3389/fpsyg.2020.612424

Kaltiala R, Kettula K, Tuisku K, Laukkala T. Toiveena sukupuolen korjaus. Tapauksen ratkaisu. *Lääkärilehti*. 2020;6:342–347

Knaapila N, Marttunen M, Frökd S, Lindberg N, Kaltiala R. Changes in cannabis use according to socioeconomic status among Finnish adolescents from 2000 to 2015. *Journal of Cannabis Research*. 2020;2:44. <https://doi.org/10.1186/s42238-020-00052-y>

Laakso MP, Niskanen E, Könönen M, Vaurio O, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Tiihonen J. Cortical thickness in type 1 alcoholism vs. type 2 alcoholism with antisocial personality disorder. Submitted.

Amon S, Klier C, Putkonen H, Weizmann-Henelius G, Fernandez Arias P. Recommendations for the Assessment and Treatment of Neonaticide Offenders. Submitted.

Savolainen M, Laakso MP, Könönen M, Niskanen E, Vaurio O, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Saarikko A, Tiihonen J. Reduced posterior intracranial volume in antisocial violent offenders – a marker of early neurodevelopmental alteration? Submitted.

Taloussäännön määräykset eräiltä osin			
Määräys	Todentaminen	Arvo- sana	Kehittämistarpeet ym. huomiot
Maksuaikakorttien käytön valvonta:	-		
Käytettäessä yritysten asiakaskortteja tiliviraston menojen maksamisen yhteydessä, tulee mahdolliset asiakasedut käyttää tiliviraston hyväksi	- Matkustusstrategia/matkustusohjeet - Ohjeet maksuaikakorttien käytöstä (omat+THL:n)	2,5	Virasto noudattaa THL:n kulloinkin voimassa olevaa matkustusohjetta Virastossa on aktiivisesti valvottu matkustussäännön noudattamista ja tarkennettu ohjeistusta matkustajille. Arviointihetkellä mahdoton seurata asiakasedun käyttämistä.
Kun maksuaikakortilla maksetaan hankintoja, tulee noudattaa hankintalain vaatimuksia, THL:n hankintaohjeita ja voimassa olevia hankintasopimuksia	Hankintaohjeet: - laki valtion talousarviosta - asetus ja VM:n päätös valtionhallinnon yhteishankinnoista - laki julkisista hankinnoista - valtion hankintakäsikirja - taloussäännön hankintaohjeet - sairaalan omat hankintaohjeet - hyödynnetään Hansel-puitesopimukset	4,2	
Maksuaikakorttien laskuihin liitetään aina ostotapahtumiin liittyvät kuitit	- laskun käsittelijä ei asiataarkastaja ja hyväksyjä eivät laita laskua kiertoon, ennen kuin kaikki kuitit ovat liitteenä Rondon laskussa tai M2:n kululaskussa	4,9	
Luottokorttien haltijoista pidetään luetteloa maksupisteissä ja luettelo toimitetaan THL:n talouspäällikölle	- toimitetaan THL:een tilinpäätöstietona	5	Luottokortteja on käytössä yhteensä 44, joista 4 autojen polttoainekortteja. Luottoraja vaihtelee 300 -8000 €. Talouspäälliköllä yhteiskäyttöä varten oleva luottokortti, jonka luottoraja 8 000 € (lähinnä ulkomaisten seminaarien ilmoittautumismaksuja ja hotellivaroja varten).
Maksuaikakortin käyttö verkko-kaupassa hankintojen tekemiseen tapahtuu kortin haltijan kirjallisesti antaman luvan perusteella tai kortinhaltijan toimesta.	- Kassa ei luovuta maksuaikakorttia hankinnan tekijälle ilman kortinhaltijan antamaa lupaa - Kuitti ja valtakirja tapahtumalle liitetään laskuun.	4,9	

Hankinnat:			
Ilman kilpailutusta tehty yli 60 000 € arvoiset (alv 0) hankinnat on perusteltu hankintalainsäädännön mukaisesti	- käytetään hyväksi Hanselin puitesopimuksia aina kun sellainen on olemassa - Hilmassa ilmoitetaan kaikista 60 000 euroa ylittävistä hankinnoista - mikäli jotain hankintalain perusteella kilpailutettavaa hankintaa ei kilpailuteta, kirjataan päätös ja lain mukaiset perusteet kilpailuttamatta jättämiselle	4,6	
Hankinnoista laaditaan aina kirjallinen sopimus tai tilaus ellei kysymyksessä ole arvoltaan vähäinen hankinta	- laaditaan sopimus ja - tehdään hankintapäätös	4,6	
Menopäätös:			
Menopäätöksen tekijä on talous - päällikkö tai hänen määräämä henkilö	- kaikki menopäätökset tekee taloussäännön mukaisesti johtava lääkäri tai talouspäällikkö	4,5	
Ennen kuin tavaraa tai palvelusta koskeva tilaus tehdään tai muulla tavoin sitoudutaan menon maksamiseen, on menopäätöksen tekijän varmistettava menon laillisuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä valtuuden ja määrärahan riittävyys	- toistuvaishankinnoissa on hankintoja tekevillä henkilöillä oikeus tehdä tavanomaisia tilauksia puitesopimustoimittajilta ja tehdä tehtävänsä liittyviä pienhankintoja maksuaikakorttien luottorajojen puitteissa - tavanomaista suurempiin ja poikkeuksellisiin hankintoihin tarvitaan talouspäällikön erillislupa	4,1	Hankintasäännöistä täytyy tiedottaa henkilöstöä vuonna 2021
Jos asiassa tarvitaan erityinen päätös, lupa, lausunto tai muu hyväksyminen, on menopäätöksen tekijän varmistettava, että sellainen on saatu	- kuten edellä	4,1	Hankintasäännöistä täytyy tiedottaa henkilöstöä vuonna 2021
Toimintamenoilla ei pääsääntöisesti tueta yhdistystoimintaa tai hyväntekeväisyyttä	- toimitaan taloussäännön mukaan	4,8	Vuosittainen tuki potilastuki ry:lle.
Valtuudet sopimusten tekemisestä säädetty melisairaaloiden johtosäännössä Oikeus sitoutua menoon on henkilöllä, jolla on työjärjestyksen tai	- Johtosäännön mukaan nimittämisvaltuudet ovat johtavalla lääkärillä. Muiden sopimusten teosta ei säädöksiä johtosäännössä. - Taloussäännön mukaan menopäätöksen teko-oikeus on talouspäälliköllä ja tutkimus- ja hoitovälineitä koskien johtavalla lääkärillä.	5	

ohjesäännön nojalla annettujen valtuutusten perusteella oikeus käyttää ratkaisuvaltaa asiassa			
Vastaanottotarkastus:	-		
Tavaraa tai palvelusta vastaanotettaessa on suoritettava vastaanotto-tarkastus	- ohjeistettu	4,5	
Jos tarkastuksessa ilmenee, että toimitus on virheellinen tai sopimuksen vastainen, on mahdollisimman pian tehtävä reklamaatio myyjälle	- laskua ei yleensä makseta, ennen kuin hyvitys saatu (reklamaation tekijällä velvollisuus valvoa reklamaation käsittely)	4,8	
Numero- ja asiatarkastus:			
Tulostositteiden numero- ja asiatarkastuksen tekevät mielisairaloissa talousjohtajan/-päällikön määräämät henkilöt ja hyväksymisen talousjohtaja/-päällikkö tai hänen määräämänsä henkilö.	- määritelty Handi - käyttöoikeuksissa	5	
Menon hyväksyminen:	-		
Menon hyväksyjä ja asiatarkastaja eivät voi olla sama henkilö	- menettely määritelty Handi -käyttöoikeuksilla	5	
Sairaalan johtavan lääkärin edustusmenot hyväksyy johtokunnan puheenjohtaja	- edustusmenot ovat sairaalassa hyvin harvinaisia ja mikäli niitä syntyy toimitaan ohjeen mukaan	5	
Sairaalan muiden henkilöiden edustusluonteiset menot hyväksyy sairaalan johtava lääkäri	- kuten edellä	5	
Jos maksu suoritetaan laskujäljennöstä käyttäen, on tositteeseen merkittävä minkä vuoksi alkupe-räiskappaletta ei voitu käyttää. Selvitykset ja tarkastukset on päivittävä ja allekirjoitettava	- Palkeet huolehtii	5	

Matkustaminen:			
Virka- ja työmatkoista saatavat etuudet tulee käyttää virka- ja työtehtävien hoitamiseen	- sairaalan oma ohje	4,0	ainakin ohjeet on olemassa, seuranta vaikea
Matkustusohje tms. laadittu henkilökunnalle matkamääräyksen ja matkalaskujen täyttämistä sekä liitteiden liittämistä ja laskun hyväksymistä varten.	- Matkustusstrategia/matkustusohjeet	4,7	Noudatetaan THL:n matkustusohjetta
Ulkopuolisten tahojen rahoittamien matkojen vastaanottamisesta päättää johtokunnan puheenjohtaja	- tehty päätös, että ulkopuolisten rahoittamia matkoja ei vastaanoteta, sairaala maksaa henkilöstönsä matkalaskut aina, kun matkaa varten annetaan matkamääräys (kaikista matkoista tulee olla matkamääräys)	5	Noudatetaan hyvin.
Luontaisedut:	-		
Sairaalan henkilöstön käyttöön voidaan erityisestä ja perustellusta syystä esittää luovutettavaksi tilivieraston omaisuutta luontaisena. Luontaisujen esittämisestä päättää maksupisteissä johtokunnan puheenjohtaja.	- luontaisetuna johtavalla lääkärillä, johtavalla ylihoitajalla, talouspäälliköllä ja yli-lääkäreillä puhelinetu, josta vm:n päätös - ei muita luontaisuja - toimitaan taloussäännön mukaisesti	5	
Arkistointi:			
Sairaalassa noudatetaan arkistolain ja valtiokonttorin määräyksiä	- sairaalassa oma arkistosääntö	4	Saatetaan loppuun AMS:n päivitys 2021
Omaisuu den hallinta:			
Inventoinnista laaditaan inventoijan ja vastuuhenkilöiden allekirjoittama pöytäkirja tai kertomus.	vuosittain inventoidaan seuraavat varastot: - lääkevarasto - elintarvikevarasto - siivousainevarasto - keskusvarasto (paperit) - terapiatoimintojen varastot	5	Tilinpäätösasiakirjat
Irtaimen omaisuuden käytöstä poistosta päättää talouspäällikkö tai määräämänsä henkilö.	- Poistosta ilmoitus ja merkitään irtaimistorekisteriin poistetuksi.	4,8	
Virka-autoa käytetään vain virkatehtävien hoitamiseen ja käytöstä	- talouspäällikkö ohjeistanut virka-autojen ajolupien myöntämisen	4,8	Ajoluvan saannin yhteydessä annetaan kirjalliset ohjeet virka-auton käytöstä.

pidetään ajopäiväkirjaa. Virka-autojen käyttöoikeuksista päättää talouspäällikkö			
Jos henkilöstön käyttöön luovutetaan sairaalan koneita ja laitteita, asiasta on tehtävä etukäteen sopimus yksikön vastaavan ja työntekijän välillä	- atk – laitteiden luovutuksesta henkilökunnan käyttöön tehdään kirjallinen sopimus atk – vastaavan ja työntekijän välillä - matkapuhelin+simkortti luovutetaan henkilökunnalle kuittausta vastaan, rikkinneet korvataan uudella laitteella kun vanha tuodaan takaisin.	4,8	
Hoitovuorokauden hinnasta päättää johtokunta.	- johtokunnan päätökset hoitopäivähinnoista	5	
	KESKIVARVO	4,6	

VALTION VIRASTON JA LAITOKSEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI

Suppea sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikko

Valtiovarain controller toiminto ja sisäisen tarkastuksen jaosto; 2.4.2009

Arviointivuosi: 2020

e Ei sovellettavissa / EN TIEDÄ

1 Heikosti

2 Kohtuullisesti

3 Melko hyvin

4 Hyvin ja järjestelmällisesti

ARVIO
(1-4)

ARVIOINTIALUE KYSYMYKSIÄ

Sisäinen toimintaympäristö
ja toimintarakenteet

Toimintakulttuuri	Onko virastolla yhteiset pelisäännöt ja arvot ja toimitaanko niiden mukaisesti?	2,7
	Onko virastolla yhtenäiset talous-, henkilöstö-, tietoturva- ym hallinnollisia menettelyjä koskevat toimintatavat ja ohjeistukset ja onko ne tunteeko henkilöstö ne riittävästi?	2,8
	Onko virastossa määritelty riskinottohalukkuus riskinottokehyksen puitteissa?	2,3
	Puututaanko virastossa johdonmukaisesti sääntöjen vastaiseen toimintaan?	2,6
	Arvostetaanko virastossa kehittämiskohteiden tai puutteiden esiin tuomista?	3,1
	Onko viraston toimintakulttuuri työolobarometrin perusteella terve ja oikeudenmukainen?	3,0

Organisaatiorakenne	Onko viraston organisaatiorakenne selkeä ja toimiva?	3,3
	Onko viraston toiminta (ml. hankehallinto) vastuutettu yksiköille kattavasti ja selkeästi esim. työjärjestyksessä?	2,7
	Onko henkilöiden tehtäväkuvat dokumentoitu selkeästi?	2,7

Resurssit	Onko virastolla riittävä toiminnan rahoitus (budjettirahoitus, tulo-rahoitus, muu rahoitus)?	3,0
	Onko virastolla tehtävien edellyttämä määrä henkilöstöä ja/tai ulkoistettuja palveluita käytössään?	3,0
	Onko virastolla käytössään tehtävien edellyttämä osaaminen?	3,3
	Onko virastolla tehtävien edellyttämät toimitilat, laitteet ja tietojärjestelmät?	2,3

Yleisarvio viraston toimintakulttuurista 2,8

Tavoitteiden asettaminen

Päämäärä ja tehtävä	Onko virastolla selkeä perustehtävä ja tehtävää tukevat strategiset tavoitteet?	3,2
	Onko viraston strategiset tavoitteet viestitetty riittävästi eri yksiköille?	2,7

Toiminnan suunnittelu	Suunnitellaanko viraston toimintaa koordinoitusti eri organisaatiotasolla?	2,9
	Asetetaanko toiminnalle ja hankkeille suunnitteluprosessissa konkreettisia tavoitteita?	2,7
	Arvioidaanko suunnittelussa tehtävien, tavoitteiden ja resurssien yhteensopivuutta ja realistisuutta?	2,6
	Onko tavoitteet priorisoitu, aikataulutettu ja vastuutettu?	2,4
	Onko tavoitteet viestitetty virasto henkilöstölle?	2,1
	Käytetäänkö suunnitelmia toiminnan toteutuksessa?	2,2

Yleisarvio toiminnan suunnittelusta ja tavoitteiden asettamisesta 2,7

Riskien tunnistaminen,
arviointi ja hallinta

Riskienhallintamenettelyt	Onko virastossa menettelyt, joilla eri organisaatiotasolla ja hankkeissa järjestelmällisesti tunnistetaan toimintaa ja tavoitteita uhkavia riskejä?	3,0
	Onko riskienhallintamenettelyt kytketty osaksi suunnittelu- ja ohjausprosesseja?	2,7

Riskien tunnistaminen	Kattaako riskien tunnistaminen toiminnan laillisuuteen, tuloksellisuuteen ja raportointiin liittyvät riskit?	2,6
	Dokumentoidaanko tunnistetut riskit?	2,5

Riskien arviointi	Arvioidaanko tunnistettujen riskien merkitys (esiintymistodennäköisyys ja vaikutukset)?	2,5
	Perustuuko riskien arviointi viraston yhteisiin arviointikriteereihin?	2,7
	Raportoidaanko olennaisista riskeistä viraston johdolle?	3,0
	Luokitellaanko arvioituja riskejä niiden luonteen ja merkityksen mukaisiin ryhmiin?	2,5

Riskeihin vastaaminen	Priorisoidaanko tunnistettuja riskejä niiden merkityksen mukaan?	2,7
	Määritelläänkö olennaisille riskeille hallintamenettelyt ja -vastuut?	3,0
	Arvioidaanko hallintamenettelyiden kustannukset suhteessa hyötyyn?	2,3
	Hyväksyykö viraston johto hallintamenettelyiden periaatteet (esim. riskienhallintapolitiikassa tai osana suunnitteluprosessia)?	2,7
	Onko olennaiset riskienhallintamenettelyt dokumentoitu riskienhallintapolitiikkaan tai vastaavaan?	3,0

Yleisarvio riskienhallinnasta 2,7

Kontrollit
(valvontatoimenpiteet)

Toimintaprosessien kontrollien suunnittelu	Onko keskeiset toimintaprosessit ja hankehallinnon menettelyt kuvattu ja dokumentoitu?	2,5
	Sisältyykö toimintaprosessien ja hankehallinnon kuvauksiin myös olennaiset kontrollit?	2,3

Tukiprosessien kontrollien suunnittelu	Onko tavaroiden ja palveluiden hankintaprosessit kattavasti ja selkeästi määritelty?	3,0
--	--	-----

	Onko taloussääntö ajan tasalla?	2,6
	Onko laskujen käsittelyprosessi ja tehtävien eriyttäminen määritelty?	2,8
	Onko maksullisen toiminnan laskutusprosessi ja tehtävien eriyttäminen ja saatavien valvonta määritelty?	2,8
	Onko käyttöomaisuuskirjanpito ja inventointimenettely kattavaa ja luotettavaa?	2,7
	Onko valtuuskirjanpidon prosessi selkeä ja luotettava?	2,0
	Onko palkkahallinnon prosessi selkeä ja luotettava?	3,3
	Onko siirtomenojen prosessi selkeä ja luotettava?	2,7
	Onko sopimushallintamenettelyt dokumentoitu ja seurataanko sopimusten noudattamista?	3,0
	Rekisteröidäkö ja valvotaanko viraston mahdollisia saatavia?	3,0
Kontrollien koordinointi	Onko organisaatorajat/yksikkörajat ylittävien prosessien kontrollit määritelty keskitetysti tai yhteisesti (esim. työjärjestyksessä, taloussäännössä)?	2,5
Kontrollien toimivuuden varmistaminen?	Ylläpidetäänkö toimintaan liittyvää poikkeamaseurantaa?	2,8
	Arvioidaanko toimintaprosessien ja hankehallinnon toimivuutta säännöllisesti?	2,4
	Arvioidaanko olennaisten kontrollien tarpeellisuutta säännöllisesti?	2,0
	Dokumentoidaanko hankintoihin, sopimuksiin ja menoihin liittyvät tapahtumat riittävästi?	2,8
Toiminnan seuranta	Arvioiko johto säännöllisesti toiminnan tuloksellisuutta?	3,0
	Seurataanko määrärahojen käyttöä jatkuvasti tai säännöllisesti?	2,9
	Seurataanko valtuuksien käyttöä jatkuvasti tai säännöllisesti?	2,6
	Tuotetaanko toiminnan kustannuksista suoritekohtaista tietoa?	2,9
	Annetaanko viraston tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa riittävät tiedot ja tase-erittelyt?	2,8
Yleisarvio kontrollien toteutumisesta		2,7
Tiedonkulkua ja informaation käytettävyys		
Johdon laskentatoimi	Saako johto järjestelmällisesti ja oikea-aikaisesti tietoa viraston tuotosten kustannuksista?	3,0
	Tuottaako virasto oikeaa tietoa maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaiskustannuksista?	3,0
	Hankkiiko virasto tarvittavat tiedot toimintaympäristön muutoksista?	3,0
	Saako johto tarvittavat tiedot toiminnan laadusta (läpimenoajat, virheet, poikkeamat, asiakastytytyväisyys)?	3,0
	Saako johto tiedon työajan kohdentumisesta eri suoritteille?	3,0
Sisäinen tiedonkulkua	Onko johdon laskentatoimen, kustannuslaskennan ja toimintaympäristön tiedot viraston eri toimijoiden käytettävissä oikea-aikaisesti? Saavatko yksiköt riittävästi tietoa suunnitelmista, niiden muutoksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä?	1,6
	Onko virastolla toimivat tiedonkulkua ja vuorovaikutusta tukevat menettelyt?	2,3
	Saavatko yksiköt riittävästi tietoa suunnitelmista, niiden muutoksista ja suunnitelmiin vaikuttavista tekijöistä?	1,7
	Onko poikkeustilanteiden viestinnälle nopeat ja kattavat menettelyt?	2,7
Ulkoinen tiedonkulkua	Onko virastolla järjestelmälliset tavat raportoida ja tiedottaa toiminnastaan ja riskeistään ohjaavalle taholle (esim. ministeriölle)?	2,8
	Onko virastolla järjestelmälliset tavat raportoida ja tiedottaa toiminnastaan suurelle yleisölle ja erityisille kohderyhmille?	2,7
	Onko virastolla toimivat menettelyt tiedonvaihtoon sidosryhmien kanssa?	2,7
	Onko virastolla suunnitelmat ulkoisen viestinnän toteuttamisesta poikkeustilanteissa?	3,1
Yleisarvio viraston tiedonkustusta		2,7
Seuranta		
Jatkuva seuranta	Saako johto säännölliset tiedot poikkeamaseurannasta?	2,8
	Hyödynnetäänkö yksiköissä poikkeamaseurannan tietoja?	2,3
	Arvioidaanko prosessien ja hankehallinnon toimivuutta säännöllisesti prosessi- ja muiden indikaattorien avulla?	2,0
Sisäinen arviointi	Arvioiko virasto itse sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta säännöllisesti?	2,0
	Ovatko arviointien tulokset olleet hyviä aiemmin?	2,3
Ulkoinen arviointi	Käsitelläänkö ulkoisten arviointien tulokset säännöllisesti?	2,0
Yleisarvio seurannasta		2,2
YLEISARVIO VIRASTON/LAITOKSEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA:		2,6